MONTØRFORUM

Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane. Årg. 21. nr 2 2011

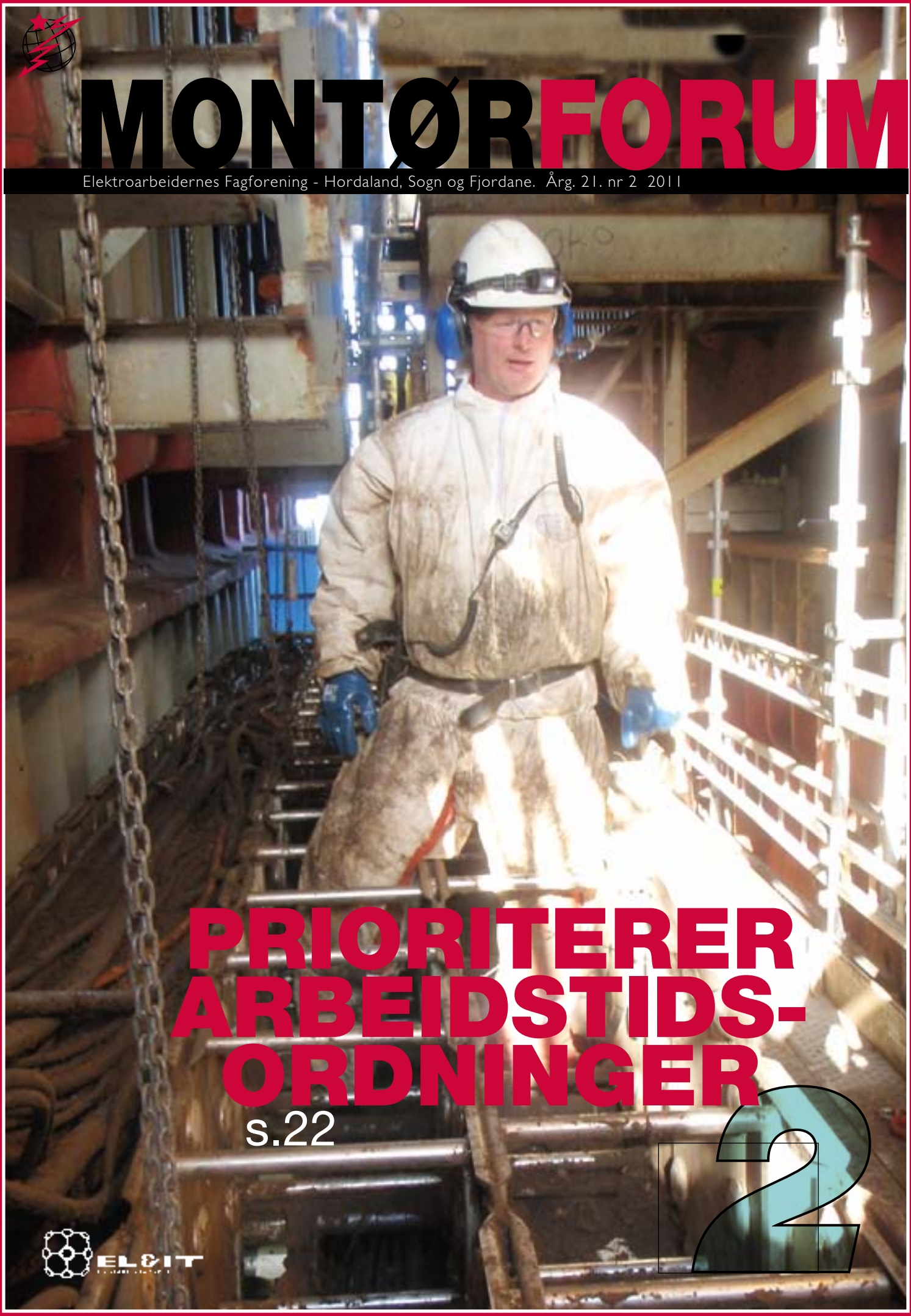

PRIORITERER ARBEIDSTIDS-ORDNINGER

s.22

2

EL&IT

Av Ove Toska

2012 – Hva venter oss?

2011 er nå snart historie og det nye året venter snart med mange nye oppgaver og ikke så få nye utfordringer både for våre medlemmer, oss som organisasjon og ikke minst for vårt samfunn. Arbeidssituasjonen og vår samfunnsøkonomi framover ser veldig positiv ut, men bakteppe er et Europa og en verden rundt oss som møter en vegg av voksende arbeidsledighet og en offentlig armod som verden ikke har sett siden mellomkrigstiden.

Dette skaper en usikkerhet innen eksportindustrien og påvirker også rente på "funding" for norske banker, som da igjen velter disse kostnader over på norske bankkunder.

Når DnB også går ut og melder fra om at de ikke vil ta imot nye bedriftskunder, skaper dette igjen usikkerhet om finansiering av bedriftenes investeringsevne.

Den norske stat har en bunnsolid økonomi, og slike økonomier testes også ut av casinokapitalen som har fått herje de siste 10-årene. Valutaspekulasjoner og angrep på store lands økonomi er nå nærmest satt i system. Land som Irland, Hellas, Italia og nå Spania angripes av denne casinokapitalen gjennom å skape usikkerhet på statsobligasjoner og påfølgende krav om økt sikkerhet, les renteheving.

I Dagens Næringsliv kan en også lese om tidligere NHO president Jens Ulltveit Moe som uten blygsel står frem og forteller om sine valutaspekulasjoner gjennom "shortsalg" på euro. Nå er det antakeligvis "bare noen hundre millioner" han bruker, men han er ikke alene.

Slik river og sliter kapitaleierne i filler velferdsstaten og skaper nye arbeidsledige og øker fattigdom i land etter land. Gjennom garantier for lån har kapitaleierne og banker klart å privatisere gevinstene og kollektivisere gjelden.

Oppheving av reguleringsordninger og fri flyt av kapital over landgrenser, har gjort det enklere for bedrifter å drive internasjonalt. Men det har også gjort det like fritt for kriminelle. Valutaspekulasjoner og svart økonomi har blomstret.

Tiden er inne for å ta tilbake regulering og styring. Skattlegging av valutatransaksjoner, omsetningsavgift på aksjer, og forbud mot shortsalg av aksjer er en begynnelse. Nedskrivning og sletting av gjeld er andre tiltak - og det haster !

EØS avtalen skaper en rekke problemer i norsk samfunns- og arbeidsliv. Dette gjenskapes også i tilliten til avtalen. I undersøkelse nylig gav kun 19 % av de spurte sin støtte til denne. 52 % var imot.

EØS-avtalen skulle "sikre" oss markedsadgang til EU, men tilbake får vi EU-direktiver som utfordrer fellesskapsløsninger og skaper press på vår etablerte organisering av samfunns- og arbeidsliv, les trepartsamarbeidet i arbeidslivet.

For svært mange betyr dette omstillinger og økende usikkerhet for framtidens jobb og velferd. Postdirektivet, Vikardirektivet og tidligere Tjenestedirektivet har grepet og griper direkte inn i organiseringen av arbeidslivet og utforming av tjenester.

Økning i A-typisk arbeid (midlertidige ansettelser) griper om seg, og fra en undersøkelse gjennomført på byggeplasser i Oslo-regionen i oktober avdekket dette at 52% av de som jobber der var ansatt i bemanningsbedrifter. De 6 største bedriftene innen byggnæringen i Oslo var bemanningsselskap. Lærlingeinntaket er falt til bunns – da er det ikke rart at søkningen til disse fagene synker drastisk.

Lokalt her i Bergen får vi melding om at sentrale personer i Nelfo Bergen og Omegn har startet bemanningsbyrået ElektroBemanning AS. Dette skaper sterk uro og fagforeningene har bedt om møte med Nelfo i Bergen og Omegn for å ta opp saken. Det er også innkalt til en egen klubblederkonferanse for å orientere om situasjonen og de tiltak vi vil gjennomføre for å handheve AML og tariffavtalens bestemmelser. Vårt arbeid med FKE saken vil også trekkes inn i dette.

Faste ansettelser i bedriftene og innleie fra produksjonsbedriftene (LOK §17) er vårt alternativ til bemanningsbyråene. Dette er ordinært arbeid og i hht AML skal det da være faste ansettelser.

Tariffoppgjøret 2012 et hovedoppgjør hvor det selvsagt vil være fokus på økt kjøpekraft – men eksportindustriens situasjon vil være et viktig moment i fastsettelsen av den økonomiske rammen. Når det gjelder eksportindustriens konkurransesituasjon er det igjen noen som tar til orde for et nytt "solidaritetsalternativ". Erfaringene fra 90 tallet er ikke de aller beste. Prisveksten og lønnsveksten ble redusert – men lønnsforskjellene økte i betydelig grad og solidaritetsalternativet ble til slutt begravet gjennom grådigheten til ledere og kapitaleierne. Erfaringen fra den gang MÅ tas med i en eventuell ny runde med selvpålagte reduksjon i kravene.

Det meste så langt tyder på et forbundsvist oppgjør. Det var også vedtaket fra vår Landstariffkonferanse i Trondheim 24.-27.oktober. Over 100 tillitsvalgte la premissene for våre krav til Tariffoppgjøret 2012 gjennom prioriterte krav for bedre arbeidstidsordninger for reisepersonell under LOK §9 og offshore, endringer i tekst vedr innleie i LOK §16.12 og §17 samt oppgradering av akkordtariffen.

Alle svært viktige og godt begrunnede krav, men som vi likevel av erfaring vet er krav som bærer i seg elementer til konflikt ved tariffoppgjøret 2012.

Nå er det slik at alle tariffoppgjør har en kime til konflikt i seg, men så er nok kravenes utforming en ekstra faktor denne gang.

Signalet fra Landstariffkonferansen er krystallklart – vi tar en konflikt på våre krav om nødvendig!

Avslutningsvis vil jeg takke for godt og lojalt samarbeid i 2011 og ønsker dere alle

God Jul & Godt Nyttår ☺

INNHOLD - 2 - 2011

4 Klubblederspalten
5 Politisk kommentar
6 Halvårsmøte i representantskapet
10 Etterutdanningskurs nummer to
11 Inntrykk frå klassekontakten
12 EØS-avtalen kan sies opp
14 Stad skipstunnel må bygges nå
16 Stor jobb på Horsøy
18 Hva er de viktigste spørsmålene
19 Normale forberedelser foran Landstariffkonferansen
20 Landstariffkonferansen 2011
23 Verving og medlemsoppfølging
24 Over Hardangerfjorden
25 Medlemsmøte og bedriftsbesøk i Odda
26 Kalfarvei 71 fornyes
27 Vikarbyrådirektivet
29 Ser på valgresultatet
31 Billedbrev fra Snorre A
32 OBDUP
34 Jubileum
35 Etterutdanningskurs nummer tre
36 Montørjentene
37 Første landsstyremøte i perioden
39 Kompetansemål for etterutdanningskurset

MONTØRFORUM

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane

Adr.: Kalfarvei 71 • 5018 Bergen
Tlf.: 55 55 36 60
Telefaks: 55 55 36 61
www.efbergen.no

Ansvarlig redaktør: Ove Toska.

Redaksjonen: Åge Blummenfelt, Nils Gunnar Knutsen, Tore Sunde, Rolf Skår, Fridtjof Heimark, Arne Nesheim

Opplag: 3000 eks.

ISSN 0804-3973
Forsidebilet: Håkon Lønning i jobb oppi Drag Chain på Oseberg B. FOTO KNUT KIHLE
Utforming: Sturla Bang
Trykk: Bodoni

Av nyvald klubbleiar i NBN Elektro,
Helen Marie B. Krakhellen

Eg er STOLT

Eg er stolt av å være elektrikar; sjølv når samfunnet rundt oss begynn å definere oss som «lav status», og helst ser at ein utdannar seg til ingeniørar og funksjonærar eller konsulentar. Det er ikkje nokon som får gi dårlig sjølvtillit over yrkesvalet mitt.

Eg er stolt av å være elektrikar sjølv når vi ofte får uforskyldt kritikk for forseinkingar, når sanninga oftast er at vi får tilgang sist og må bære andre yrkesgrupper sine forseinkingar og tilpasse oss alle deira uforutsette endringar. Eg ser oss som sterkt tilpassingsdyktige, samarbeidsvillige og godt rusta til å møte utfordringar.

Eg er stolt av å være kvinneleg elektrikar, til tross for at eg ikkje vil sjå døtrene mine gå same vegen før vi har gått i oss sjølve og endra mykje av haldningane våre til kjønnsroller og dei meiningslause forskjellane som er i oss. Som kvinne i eit mannsdominert yrke, sjølv i 2011, skal ein ha ekstra bein i nasa og sterk mage og rygg til å møte alle kommentarar og svare i frå seg.

Eg er stolt av å være fagarbeidar når kunnskapen og erfaringa mi får leve vidare gjennom lærlingane eg har med meg i kvardagen min. Det er arva vår å gje kunnskapen vidare og møte deira spørsmål og diskusjonar som ofte fører med seg positiv ny kunnskap for begge partar. Lærlingar er ein del av den faglige utviklinga vi treng for å vakse som fagfolk.

Eg er stolt over yrket mitt kvar ettermiddag når eg får sjå resultat av det eg skaper med nevane mine, og kunnskapen eg sitter inne med. Og eg gler meg kvar gang eg får lære noko nytt. Noko av det eg set mest pris på i yrket vårt er breidda og variasjonane vi jobbar med, og alle resultata vi ser frå dag til dag. Kvar gang eg lærer noko nytt, blir eg mint på kor mykje eg enda har å lære, og kor mykje vi eigentlig kan, og kva vi har å være stolt over.

Men eg blir skremd når eg ser utviklinga i dag. Det som i utganspunktet er arbeidstakars marknad for dei fleste av oss, ender på ein eller anna måte opp med at vi må fire på våre premisser og til tider vår sikkerheit for å halde kunden fornøgd; for å halde byggherren fornøgd; for å halde arbeidsgivar fornøgd; for ikkje å være til bry. Men det er det vi må, og det er det vi skal! Vi skal være til bry, og vi skal bry oss. Vi skal bli høyrd, og vi skal bli sett. Vi er ein del av verdiskapinga, og vi kan ofte ha innsikt, erfaringar og kunnskap til å gjere kvardagen vår betre og sikrare, og likevel kome i mål med vel så mykje ære i behald.

Eg vart svært stolt då eg fekk vervet som tillitsvald og klubbleiar i sommar. Eg tykkjer det er ei ære å få være representant for mine kollegaer i NBN Elektro i Florø, men det er ikkje nok å berre gje nokon tittelen. Rolla som talsperson betyr lite utan medlemmene si fulle støtte. Stemma som klubbleiar er ikkje sterkare eller høgare enn det medlemmane gjer det til. Mitt ynskje er at eg skal få høyre all ris og ros ein har om alt som vedkjem oss i arbeidskvardagen. Og mitt inntrykk etter å ha møtt andre tillitsvalde i fagforeininga, er at denne mangel på engasjement er å finne snart over alt. Forandringar kjem ikkje av seg sjølv, og dei rettighetar og fordelar som fagforeininga har kjempa på plass for oss tidlegare, ja dei står arbeidsgivarar og ventar på å få ta ifrå oss. Sjølv om du har det som best der og då i bobla di, så har vi eit felles ansvar for at alle skal få den moglegheita til å ha ein trygg jobb og gå til med likestilte lønn og arbeidsforhold.

No er eg velsigna med å jobbe i eit liten by som gjer meg skjerma for det som skjer i dei større byane med bemanningsselskap og GPS-overvaking av arbeidsbilar. Men eg er ikkje mindre bekymra for den utviklinga som skjer. For let vi dette skje ein plass, så kjem det nok overalt til slutt. Vi må vakne, sjå rundt oss, delta på medlemsmøta og engasjere oss. Om ikkje du har tenkt å endre verda, så gje klubben di støtte til å bli med i forsøket!

Klubben er der for deg, og klubben er der grunna deg. Eg ser mitt verv som tillitsvald som eit lavterskeltilbod, så om du vil klage på opplæringa di, arbeidsforhold eller smaken på kaffien i kantina (eller mangel på smak såleis), ja så er eg her!
Bruk stemma mi ved å bruke stemma di.

Av Åge Blummenfelt

Arbeidsmiljøloven er igjen under angrep

I Norge har vi er godt regulert arbeidsliv. Hovedavtalen (HA) mellom LO og NHO og Arbeidsmiljøloven (AML) er de to viktigste bærebjelkene i det norske arbeidslivet. Gjennom hovedavtalen har vi regulert partsforholdet. Arbeidsmiljøloven har regulert det lovmessige.

Arbeidsmiljøloven er igjen under angrep fra høyresiden. Høyresiden har i hele år hamret løs på Arbeidsmiljøloven, først og fremst knyttet til rotasjon og turnus. I følge AML §10.2.4 heter det at:

Fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven eller tjenestetvistloven kan inngå tariffavtale som fraviker bestemmelsene i dette kapittel.

Det betyr at arbeidstidsordninger som er utover 10 timer dag eller 56 timer per uke kan godkjennes av LO eller forbundene.

Når høyresiden hamrer løs på AML er det med en indignert bekymring over at det går utover de pleietrengende at lokale tillitsvalgte eller enkeltpersoner ikke kan godkjenne turnusordninger.

I Bergen har vi sett varaordfører Trude Drevland og BT blant de mest aktive. Jeg betviler ikke at de er opptatt av de pleietrengende, men er overbevist om at det er omkamp om arbeidstidsbestemmelsene i AML som er deres virkelige ærend.
I LO og forbundene er det satt strenge rammer for hva som skal til for å godkjenne arbeidstid utover 10 timer dag eller 56 timer uke. Selv med de strenge rammene som er satt ble det gjennom LO-systemet godkjent 590 ordninger i 2010 med arbeidstid utover lovens begrensninger. Alle som har en godt begrunnet søknad, med en ordentlig rotasjon/turnus får godkjenning. En slik ordning fører til at søknadene som kommer inn til LO/ forbundene er godt gjennomarbeidet, og det er tatt hensyn både til de ansatte og til virksomheten sine behov. Det er derfor ikke fleksibiliteten som er problemet. Problemet er det faktum at LO med loven i hånd har rett og myndighet til å godkjenne ordninger. At fagforeningene gjennom LO har en slik makt er en torn i øyet på høyresiden.

Åge Blummenfelt mener høyresiden vil ødelegge Arbeidsmiljøloven.
FOTO ARNE NESHEIM

HALVÅRSMØTE I REPRESENTANTSKAPET 7. OKTOBER

Fagopplæring, oppfølging av lærlinger og vervepremier

Ole Gerhard Fredheim innledet til temadebatt. FOTO ROLF SKÅR

Av Arne Nesheim

Representantskapet i Elektroarbeidernes Fagforening gjennomførte en god debatt om fagopplæring og oppfølging av lærlinger etter innledning fra spesialrådgiver Ole G. Fredheim. Det var 86 deltakere på møtet.

Åpning

Leder Ove Toska åpnet møtet og ønsket spesielt velkommen til Ole Gerhard Fredheim.

Toska opplyste at det var verdens dag for anstendig arbeidsliv. - Norske myndigheter har bidratt positivt. De har laget en oppfølgingsplan for å sette anstendig arbeid i system. Vi har en regjering som jobber for anstendig arbeidsliv. Han kom videre inn på at svingninger i arbeidsmengde fører til inn- og utleie. - Vi er ikke begeistret for bemanningsselskap som ofte bidrar til sosial dumping. Han kom så inn på at vi skal til Landstariffkonferansen i Trondheim med 19 representanter der vi skal meisle ut kursen foran tariffoppgjøret 2012. Gode rotasjonsordninger blir en viktig sak der. Så berørte han den økonomiske krisen som ikke er over. - Den tar seg opp igjen. Årsakene til krisen er den store veksten i finanssektoren og deregulering. Det er bra at EU nå setter Tobinskatt på dagsorden. Skatteparadiser brukes for å skjerme eierskap slik som i Scandinavian Star saken der det var umulig å finne de reelle eierne. Nå er mange bemanningsselskap registrert i skatteparadis og dermed umulig å stille til ansvar.

Remi Unnvik og Heidi Lie ledet møtet. FOTO ROLF SKÅR

- FKE-saken er ikke ferdig. Det har vært en lang prosess. Kampen for at elektrikeren skal være ansatt i samme bedrift som installatør er ikke i mål enda. NHO er jo uenig med oss. Men det er mulig å få det på plass med dagens regjering. Han avsluttet med å si at det hadde ikke vært mulig med en blå regjering.

Etter at innkalling, dagsorden og forretningsorden var vedtatt og møteledelse var valgt, kunne dirigentene Heidi Lie og Remi Unnvik overta.

Økonomi

Heidi Lie ga ordet til kasserer Remi Unnvik som orienterte om den økonomiske statusen etter første halvår. Han gikk gjennom de ulike poster i regnskapet. Det er et lite underskudd, men situasjonen ville rette seg i løpet av året. - Vi skal få tilbake en del penger fra forbundet i anledning rettsaken om virksomhetsoverdragelse som de tidligere Sønnicoansatte hadde kjørt mot Eltel Networks. Han kommenterte også at vi forventet lavere strømregning på Stord fremover, siden måleropplegget skulle tilpasses dagens situasjon.

Da det ble åpnet for debatt fikk Karsten Eriksen ordet. Han la frem forslag om at vi burde overføre to millioner fra fagforeningskassen til kampfondet. Han argumenterte med at vi da fortere ville oppnå fem tusen bak hvert medlem i kampfondet og dermed kunne ta opp diskusjon om kontingentens størrelse. Karsten fikk applaus fra salen. Ove Toska viste til dagsorden for halvårsmøtet, at økonomien kun var et orienteringspunkt og at forslag om overføring til kampfondet eventuelt måtte tas opp på årsmøtet. Slik ble også vedtaket. Punktet om økonomi ble tatt til orientering.

Innledning fra spesialrådgiver

Etter en liten pause ble det temadebatt om fagopplæring og oppfølging av lærlinger i bedriftene.

Til å innlede hadde vi fått spesialrådgiver Ole Gerhard Fredheim fra Fagopplæringskontoret i Hordaland Fylke. Fredheim har solid bakgrunn fra elektrikerfaget. Han har vært medlem i fagforeningen, og var også med i fagforeningsstyret på 1970 tallet. Han har også vært lærer, ordfører i Fjell kommune og fagopplæringssjef i Hordaland fylke.

Fredheim fortalte at fylket til enhver tid har over 4000 lærekontrakter på gang, pr. nå 529 innen elektro, og at det er fagopplæringskontoret som godkjenner og hever lærekontrakter. - Det er viktig å ha fokus på fagopplæring. De som ikke får lærekontrakt og dermed må sluttføre læretiden i skole har størst strykprosent. Praksiskandidater stryker minst. Innen elektrofaget er strykprosenten 7-8% mens det for alle fag er ca 10% totalt sett. - Fagopplæringskontoret trenger hjelp fra fagbevegelsen for å få til god fagopplæring.

Fredheim kritiserte DSB som øyensynlig godkjenner polske elektrikerfagbrev. - Det er 3000 DSB-godkjente polske elektrikere her i landet som ikke har fagbrev. Det er strid om denne godkjenningsordningen. DSB kan jo ikke skrive ut fagbrev. Det er bare Fagopplæringskontoret gjennom prøvenemnda som kan det. Det er også viktig at fagarbeidere i Norge kan norsk.

Når det gjelder instruktøropplæring (opplæring av fagarbeider som skal ha med lærling) snakket Fredheim varmt for at fagopplæringskontoret kan gjennomføre kurs. Han kom også inn på hva som skal til for at en bedrift kan godkjennes som opplæringsbedrift og at det er vanskelig å ta vekk en slik godkjenning. - Det skal lages interne planer for oppfølging av den enkelte lærling. Det er naturlig at disse korrigeres ved de halvårlige lærlingesamtalene.

Temadebatt

Den første som fikk ordet i debatten etter innledningen var Rolf Skår. Han beklaget at mange ikke ville ha med lærlinger, han stilte spørsmål om TAF-ordningen og han etterlyste retningslinjer for e-opplæring siden det er varierende hvor lang tid lærlinger får til det.

Ove Toska ble overrasket med en liten oppmerksomhet fra Rolf Skår. FOTO KJELL SVERRE AASHEIM

Kjell Sverre Aasheim mener det er viktig at tillitsvalgte er med på de halvårlige samtalene med lærlingene. FOTO ROLF SKÅR

Kjell Sverre Aasheim mente det er viktig at tillitsvalgte er med på de halvårlige samtalene med lærlingene.

Øyvind Grindheim stilte spørsmål ved om ikke LOK §2 påvirker opphør av ansettelsesforhold.

Atle Rasmussen lurte på hva som skulle til for at en bedrift kunne miste godkjenningen som opplæringsbedrift, at han hadde konkrete eksempler på dårlig oppfølging, og spurte om Fagopplæringskontoret ønsket bekymringsmeldinger på dette. Han viste til viktigheten av at lærlingene ble organisert tidligst mulig.

Åge Blummenfelt leste opp konkrete tekster der Landsoverenskomsten har inngripen på opplæringen og han fortalte at det er forslag til Landstariffkonferansen om at instruktør skal få opplæring.

Karsten Bøe var bekymret for manglende oppfølging av opp-

Gunnar Røssland syns ikke fire millioner var avskrekkende. FOTO ROLF SKÅR

læringsplaner, og han stilte spørsmål ved at reine utleiebedrifter påstår de er godkjente opplæringsbedrifter.

Jon Kristian Viken takket for en nyansert fremstilling av situasjonen. Han mente det var positivt med instruktøropplæring og han opplyste at Fagopplæringsutvalget ønsker tettere kontakt med de som sitter i prøvenemndene.

Roger Treen ønsket mer info om instruktørkurs, for oppføling av lærlinger sklir ofte ut.

Gunnar Røssland mente vi måtte stramme opp dette med skiftebarakker. - Det er helt feil at lærlinger skal måtte reise i arbeidsklær på bussen. Og det er viktig at de kommer på jobben i rett tid. Derfor er også fravær på skolen av stor betydning når en skal få seg lærekontrakt.

Rolf Skår fikk ordet for andre gang og etterlyste klarere regler for lærlingens studietid ute i bedriftene.

Ove Toska minnet om at Åge Blummenfelt skal bruke 50% av arbeidstiden på fagopplæring og EVU. Han mente at bransjen taper mye kompetanse ved at folk glir over i andre bransjer. Ellers er det bra at så mange innen vårt fag klarer å ta fagbrevet.

Fredheim oppsummerte debatten. Han håpte instruktøropplæring kunne bli obligatorisk og ønsket oss lykke til med det tariffkravet. Han mente også det er viktig at tillitsvalgte er med i lærlingesamtalene og sa at fagopplæringskontoret hadde en holdning om at de skal være med om det er så mange ansatte at der skal være verneombud. Fagopplæringskontoret har full oversikt over hvilke bedrifter som er godkjente opplæringsbedrifter. Han mimret over en lærling som for lenge siden ofte kom for sent og at lærlingen hadde blitt overrasket over hvordan det hadde slått ut for akkordlønna. Han avsluttet med å si at det er flott at EL&IT satser på opplæring.

Etter lunsj og etter at noen permisjonssøknader var blitt innvilget, ble Fredheim takket av Ove Toska med en liten oppmerksomhet. Innledning og temadebatt ble deretter tatt til orientering.

Overraskelse

Fagforeningens nestleder Rolf Skår fikk ordet og holdt en liten tale i anledning av at Ove Toska fylte 60 år lørdag 8. oktober. Ove har vært leder i 21% av fagforeningens historie, nemlig 23 år. Han har gjort en betydningsfull jobb for fagforeningen og hele fagbevegelsen som sådan.

Rolf Skår overrekte så en liten blomsterhilsen og litt vin fra styret. Salen kvitterte med kraftig applaus.

Ove Toska ble jo litt rørt, men tok seg sammen. Han takket for overraskelsen og så frem til mange år med fortsatt samarbeid fremover.

Endring i valg til distriktets representantskap

Rolf Skår fikk ordet igjen og la frem forslag fra styret om at vi burde velge representanter til distriktets representantskap direkte på vårt årsmøte i stedet for slik vi har gjort det nå med å peke på enkelte klubber, samt at det hadde vært en komplisert varaordning. Forslaget var slik:

Årsmøtet velger det antall representanter pluss vara til distriktets årsmøte som fagforeningen er tildelt. I dag er dette 13 representanter pluss vara. Fagforeningens styremedlemmer i distriktsstyret trengs ikke å velges til representantskapet - de møter med stemmerett i egenskap av styremedlem. Styret i fagforeningen tildeles 5 plasser som i dag. Årsmøtet velger som direkte valg de siste 8 representanter pluss 13 vararepresentanter. Kriterier for valg til representantskapet er fordeling på kjønn, geografi, alder, samt en bredde i bransjeområdene i fagforeningen. Fagforeningens valgkomité leder arbeidet med å finne og innstille på kandidatene.

Det ble åpnet for debatt. Ingen ønsket ordet. Forslaget ble deretter enstemmig vedtatt.

Vervekampanjen

Atle Rasmussen orienterte. I år som i fjor og året før har vi hatt vervekampanje fra 1. januar til 1. oktober. Det er vervet 170 medlemmer i perioden. Det er viktig å ha fokus på verving hele tiden, samt gi beskjed når noen skifter jobb og lignende. 179 medlemmer har gått ut i samme periode.

Atle ville sende ut et informasjonsskriv om hvordan tillitsvalgte bør gå frem i ulike situasjoner.

Atle Rasmussen sammen med dirigentene Remi Unnvik og Heidi Lie gjennomførte så den praktiske trekningen. Følgende vant hver sitt reisegavekort på kr 8000:

Vidar Smistad, Høva elektro.
Håvard Stølen, YIT Bergen
Heidi Lie, Otera Delta

Kalfarvei 71 – status i byggearbeidet

Ove Toska orienterte. - Ombygging av huset er i all hovedsak gjennomført. Vi har nå fått nytt tak og to kontorer på loftet, samt nytt møterom og toalett i andre etasje. På grunn av uforutsette ting har det blitt litt dyrere enn ventet, og sluttsummen blir trolig ca 4 millioner. Det ble oppdaget litt råte. Nå har vi full kontroll på det. Garasjen skal påbygges for å brukes til arkiv. Skorstein er reparert og ny trapp til loft er montert. Det er også etablert rømningsvei fra loft. Det er montert to varmepumper og det er montert nytt brannalarmanlegg og adgangskontroll. Det gjenstår litt småarbeid enda som oppussing av møterommet i første etasje.

Det ble åpnet for debatt og Gunnar Røssland fikk ordet.

Han var ikke skremt av summen, og mente det burde tas noen bilder og legges ut med fortelling om at dette er du som medlem medeier i.

Ove Toska hadde ordet til oppsummering og oppfordret medlemmene til å bruke huset.

Saken ble tatt til orientering. Leder Ove Toska takket så møteledelsen, han takket alle for møtet og ønsket vel hjem. Klokka var blitt halv to en fredag ettermiddag.

Trekning av vervepremie. FOTO ROLF SKÅR

Av Arne Nesheim

Fagforeininga tilbyr medlemane etterutdanning. I samarbeid med Fagskulen Sogn og Fjordane er det no gjennomført eit oppdateringskurs for elektrikarfaget i Førde. Kurset som bestod av fire samlingar starta i mai og vart avslutta med evaluering den 28. september i år. Tilsvarande kurs er tidlegare gjennomført i Bergen og er no i gong på Stord.

Etterutdanningskurs nummer to gjennomført

Åge Blummenfelt saman med Dag Langer Andersen frå EL&IT-forbundet sentralt tok turen til Førde på siste dag av kurset for å være med på evalueringa. Montørforum fylgde med. Kursdeltakarane var opptatt med praktisk fibersveising da me kom til skulen. Dei var ivrige og engasjerte.

I siste skuletimen var det samling i kantina med pizza og evaluering. Sidan dette var fyrste kurset av denne type som var gjennomførd av Fagskulen Sogn og Fjordane, var det naturleg at deltakarane hadde enkelte forslag til forbetringar. Mellom anna burde det skaffast til veie betre verktøy og instrument til neste kurs, noko som sikkert kan lånast av bedriftene, og det burde være klarare timeplan. Hovudinntrykket var at kursdeltakarane var veldig godt fornøygd med kurset. Mange takka forbundet for at det var kome i stand. Svenn Arne Rygg frå Holen Installasjon sa det på denne måten: "Kjempepositivt at forbundet satsar på dette. Det er det beste som har skjedd sidan eg vart organisert." Og han har vore organisert lenge. Dag Langer Andersen ga skryt til fagforeininga med Åge Blummenfelt i spissen som har vore viktig for at kursopplegget var kome i stand. Kursopplegget er no gjennomført fleire stadar over heile landet.

Erfarne elektrikarar

Det er nettopp dei som har vore lenge i elektrikarfaget kurset sikta seg inn på. Dei som tok fagbrevet før Reform 94 hadde ikkje same teorien på skulen som i dag. Dette kurset sikta seg inn på å tette litt av den skilnaden, i tillegg til å omhandle ulike områder elektrikarane møter i sitt daglege arbeid. Samtidig førte all denne erfaringa til interessante diskusjonar, noko også læraren kunne dra lærdom av.

Spleiselag

Etterutdanningskurset består av 7 modular, fordelt på totalt 14 dagar, delt over fire samlingar.

Det vart finansiert gjennom eit spleiselag mellom LO, EL&IT-forbundet, Elektroarbeidernes Fagforening og den enkelte bedrift.

Tanken var at den enkelte bedrift skulle betale løn for kursdeltakarane for fire dagar. Dei fleste bedriftene gjorde det.

Pengane frå LO kjem frå LO sitt utdanningsfond. For å få støtte derifrå må ein ha vore medlem i tre år. Derfor er det viktig at mellom anna lærlingar får tilbod om å organisere seg fortast råd.

Ein skal ikkje verte overraska om Elektroarbeidernes Fagforening set opp fleire slike kurs i åra som kjem.

Det var 14 elektrikarar som gjennomførde kurset. Sitjande framme frå venstre: Tore Sunde, Arve Flataker, Harry Løkeland. Bak frå venstre Edgar Drevdal, Kolbein Ytrehus, Odd Harald Gjerde, Frode Tyssekvam, Terje Sanden, Torunn Hilde Nesse Hillestad, Tore Morten Øren, Svenn Arne Rygg, Magnar Nyttingnes, Magnar Teigen og Ove Kleppe. FOTO ARNE NESHEIM

Inntrykk frå klassekontakten

Av Tore Sunde

Som deltager på etterutdanningskurset for elektrikere i Førde er jeg litt stolt over EL&IT Forbundet som nå har klart å få satt dette på dagsorden.

Det har vert et langt løp for å komme der vi er i dag, med tanke på at man må tilbake til 1996 da elektrikerne streiket for etter- og videreutdanning. Der var totalt 15 elektrikere fra Sogn og Fjordane med på fagkurset i Førde. Og disse følte jeg hadde utbytte av kurset, selv om det må sies at der var en del punkter som kanskje ikke til enhver tid holdt stand.

Då me kom til skulen heldt deltakarane på med skøyting av fiber. FOTO ARNE NESHEIM

EL&IT hadde i samarbeid med Bergen Maritime Fagskole, laget et kompendiet som var skreddersydd for elektromontører som tok fagbrev før reform 94, og som hadde satt seg store forventninger til dette kurset. Det som kom frem under evalueringen er viktige punkt å ta med videre på veien til senere for å optimalisere nivået på dette kurset.
Det er veldig viktig for de som deltar på dette kurset at uansett om kurset avholdes på Stord, Bergen, Førde eller Tromsø for den del, så må det dokumentet som er utarbeidet følges ganske så til punkt og prikke, dette for å holde en rød tråd igjennom hele systemet og dermed få et likeverdig sluttforhold.

Det er nå engang slik at skal ting fungere så må også det negative belyses på en ordentlig måte, og slik at ingen føler seg utstøtt, men i fellesskap tar sikte på å dra dette i land på en kvalitetssikret og god måte.
Når alt dette er sagt kan jeg som klassekontakt bekrefte at det var en trivelig og engasjert montørstab som deltok på fagkurset i Førde.

Til og med hadde vi klart å få jente med på kurset og det er veldig positivt!
Siste kvelden på kurset samlet det seg noen av kursdeltakerne til en fellesmiddag på Rica Sunnfjord Hotel.
Dette ble en veldig hyggelig avslutningsseanse som satte et verdig punktum for kurset.

Kurset ble siste dagen evaluert av elever, lærere, Elektroarbeidernes Fagforening og EL&IT Forbundet.
Der ble det og rettet fokus på at de som har lang reise for å gå slike kurs må bli bedre ivaretatt med tanke på bo-stipend.

Vi bor i et land som ikke alltid er like geografisk hyggelig sammensatt, det betyr igjen at mange EL&IT-medlemmer vegrer seg for å melde seg på dette kurset nettopp med tanke på at det blir en del ekstra kostnad i forhold til bo-utgifter.

Håper på at fremtidige evalueringer og større forståelse i forbundet vil være pådriver til å få satt dette klarere på dagsorden til senere kurs. Noe vi håper på vil skje igjen innenfor vårt virkeområde Hordaland/Sogn og Fjordane.

Pizza og evaluering. FOTO ARNE NESHEIM

Konferanse om Europeisk arbeidsliv og fagbevegelse: EØS-avtalen kan sies opp med ett års varsel

Installasjonsutvalget arrangerte konferanse om Europeisk arbeidsliv og fagbevegelse onsdag 7. september på Håndverkeren konferansesenter i Oslo

Jan Olav Andersen, leder av forhandlingsavdelingen i EL & IT- forbundet åpnet konferansen. Han ønsket å starte en debatt om hvordan fagbevegelsen kan unngå i komme på defensiven i forsvarskampen som store deler av Europeisk fagbevegelse nå befinner seg i. - Styrkeforholdet mellom partene i arbeidslivet er avgjørende for hvordan samfunnet vil utvikle seg fremover. Oppløsing av regler for faste ansettelser og mer bruk av ringevikarer og lignende er et angrep på fagbevegelsen fra de som ønsker å rydde plassen for et annet arbeidsliv. Fagbevegelsen er sterkeste forsvarer av et anstendig arbeidsliv. EU angriper arbeidsfolks rettigheter. Derfor er det startet et arbeid for å se på alternativer til EØS-avtalen. Det er et paradoks at de som trenger fagbevegelsen mest gjerne forblir uorganiserte. Vi må være i stand til å organisere i motvind.

Skeptisk til EU

Dag Seierstad, EU/EØS-rådgiver for SV, medlem av Europautredningsutvalget og forfatter av boka "Den nye kampen om arbeidslivet", innledet om det Europeiske arbeidslivet og fagbevegelsen. Norges arbeidsliv påvirkes av hva som skjer ute i Europa. Han nevnte at i Tyskland hadde ansatte hos konkurrenter til det tyske postverket streiket mot høyere lønn, for de hadde fått beskjed av arbeidsgiver at de var uten jobb om de måtte betale en nasjonal minstelønn. Disse folkene tjente 5-7 Euro i timen, og det var 750 ulike bedrifter som konkurrerte mot postverket. - Slikt kan skje i et land som har hatt høy arbeidsledighet gjennom 30 år. 1,9 millioner tyskere har en lønn på under 5 euro pr time. De må ha sosialhjelp i tillegg til lønn, og de kalles working poor. Dette er et resultat av markedsfrislippet i EU, og det blir verre som følge av EU-domstolens avgjørelser mot arbeidsfolk. Det hadde ikke vært mulig politisk å lage regler som er i den grad i arbeidsfolks disfavør, så derfor trenger EU domstolen til å tyne arbeidsfolk. Det er innført en femte frihet i EU. Friheten til sosial dumping. Fagbevegelsen har kommet på defensiven og har ikke mestret markedsfrislippet.

Liberaliseringen har ryggdekning i en traktat som ble vedtatt da det var seks land i EU. Nå er det 27 og traktaten er den samme. Den er også veldig vanskelig å endre siden alle regjeringene må være enig før det eventuelt kan gjøres.
Arbeidsgivere i Europa føler seg sterkere enn før og føler ikke lengre for å samarbeide med arbeidsfolk.

- For Norge betyr dette på kort sikt at noen direktiver slik som vikarbyrådirektivet må slås tilbake. Det er også viktig at ILO bestemmelser fortsatt skal kunne stå over EU-regler. Om ikke ble vi lurt da vi sa ja til EØS avtalen.

- Hvordan kan vi kvitte oss med EØS-avtalen? Det er enkelt. Vi kan si den opp med ett års varsel etter simpelt flertall i Stortinget. Det er en bløff at vi trenger EØS-avtalen for å selge varer til Europa. Fra 70 tallet økte vår handel med Europa. Etter at vi fikk EØS-avtalen har handelen vår dreid fra EU land til andre deler av verden. Og norsk gass vil nok EU ha enten vi har EØS-avtalen eller ikke, mente Seierstad.

Fellesforbundet mer positiv til EØS, men..

Atle Høie som er internasjonal sekretær i Fellesforbundet (Fellesforbundets utenriksminister) innledet til punktet Hva skjer i Europa og hva diskuteres i de europeiske bransjeorganisasjonene?
Han startet med å si at Fellesforbundet ikke er enig i alle analysene til Dag Seierstad om EØS avtalen. Han mente Norge hadde gjort mye rett etter finanskrisen. - Man må ha orden i offentlige budsjetter, men man må også ha langsiktig politikk som kan skape arbeidsplasser. Det må mer stimuleringspolitikk til for innstrammingene vil gi varig ledighet i Europa. Den er allerede nå 9,3%.Spania topper med 25%. Ungdomsledigheten i Europa er på 20-25% Halvparten av de spanske ungdommene er uten arbeid. For å komme ut av dette må skattene økes fremfor å stramme inn.

Det farligste som skjer i Europa er utvikling i stillingsvernet. Flere og flere får løsere tilknytning til arbeidslivet som gjennom vikarbyrå og lignende. Kanskje vi burde koordinere tariffpolitikken i Europa bedre. Man har forsøkt litt innen enkelte områder.

Utstasjoneringsdirektivet er nå blitt tolket som et maksimumsdirektiv av EU domstolen. Det var ikke det politikerne sa da det ble innført. Streikeretten er trua

Atle Høie FOTO HÅVARD SÆBØ

av Laval-dommen. Store deler av Fellesforbundet er skeptisk til Vikarbyrådirektivet.

EU-direktivet om Europeiske samarbeidsutvalg er nettopp blitt revidert og sikrer bedre struktur og finansiering. Halvparten av de 1500 konsern i Europa som skal ha Europeiske samarbeidsutvalg har slike utvalg nå. Norge er nok det landet som har best utbygget medbestemmelse i konsern. Franske selskap ser nå større behov for å forhandle med ansatte på Europeisk nivå. Viktig at slike avtaler blir gjort med forbundene og ikke med de ansatte i det enkelte konsern. I Sør-Europa ser man på det at man snakker med arbeidsgiverne nesten som om man har skiftet side.
Man ser nå på sammenslåing av Europeiske bransjeorganisasjoner siden det er mye dobbeltarbeid som skjer der.

Som tredje innleder skulle Jonas Wallin som er forbundsleder i Svensk Elforbund snakke om utviklingen sett innenfra Sverige og EU, men har var dessverre blitt syk natten før konferansen.

Diskusjon

Etter lunsj gikk man derfor rett over til debatt. Den første som tegnet seg var Ove Toska.

Han kommenterte at EØS-avtalen i dag er noe helt annet enn det vi sa ja til tidlig på 90 tallet, og han uttrykte skepsis til utviklingen. Statene i Europa er blitt fattige samtidig som enkelte private har blitt veldig rike. De investerer der de kan tjene mest penger, de tenker ikke på å skaffe arbeidsplasser. Den keltiske tiger som var EUs mirakel ligger med brukket rygg. Internasjonalt samarbeid er viktig, men vi klarer oss godt uten å gå inn i EU. Skattemoralen må opp. Fagbevegelsen blir viktigst for å få til en endring i situasjonen. Jan Olav Andersen kommenterte at Metall i Sverige åpnet opp for midlertidig ansatte for å redde bilindustrien i Sverige. Nina Farnes Hansen mente vi burde bruke reservasjonsretten i EØS avtalen oftere. Reidunn Wahl var klar på at fagbevegelsen kan endre verden, men lurte på hvordan en kunne få til massemobilisering der det er atypisk arbeid.

Dag Seierstad kommenterte at EØS debatten må kunne tas uten at den blir nasjonalistisk. Kravet er jo at de som kommer utenfra skal ha samme lønnsvilkår som de som bor her. Og det er solidarisk.

Øivind Wallentinsen ønsket å løfte debatten om EØS til en debatt om alternativer.
Åge Blummenfelt stilte spørsmål ved om allmenngjøring er veien å gå og viste til bygg i Bergen der tyske elektrikere arbeider for 15 Euro i timen.

Pål Solberg lurte på hvordan stater kunne sette til side tariffavtaler for å bedre konkurranseevnen samtidig som den norske stat stilles for retten for å gi Hurtigruta statsstøtte.
Jan Henrik Larsen mente at koden var å få de svake til å organisere seg, og at Norge importerer angrep på arbeidsfolk via EØS-avtalen. Vi må kunne diskutere EØS-avtalen i et slikt lys også, og ikke bare i lys av markedstilgang.
Jan Olav Andersen ville avmystifisere EØS-avtalen. Er den en forutsetning for norsk fisk og norsk industri? Det er slike spørsmål prosjektet skal se på. I atypiske arbeidsplasser burde forbundene kanskje ha større rolle enn i vanlige bedrifter. Og kanskje noen og enhver kunne invitere seg med en polsk arbeidskamerat til Polen på weekendbesøk.
Remi Unnvik lurte på om fagbevegelsen i Europa støtter de sosialistiske partiene i EU-parlamentet.
Jan Olav Andersen avrundet konferansen med å si at han håpte den var til inspirasjon for å diskutere videre spørsmål om EØS-avtalen og gjøre det om til praktisk politikk. Han avsluttet med å si at alle får det bedre når vi har en sterk fagbevegelse.

Fra paneldebatten. FOTO ARNE NESHEIM

Det var deltakere fra hele landet. FOTO ARNE NESHEIM

STAD SKIPSTUNNEL MÅ BYGGES NÅ

Man trenger ikke være rakettforsker for å forstå at det vil være lurt å bygge Stad skipstunnel

Helt siden vikingtiden har Stadhavet vert sett på som det farligste havstykket langs norskekysten. Bevisene er tydelig synlige den dag i dag mellom Drage og Leikanger. Der drog vikingene sine vikingskip over Dragseidet nettopp for å unngå å krysse det farlige Stadhavet. Dette havstykket er like farlig i dag som det var den gang. Hadde dette ferdafolket den gang hatt de hjelpemidler som vi har i dag, ja da hadde nok Stad skipstunnel vert bygget for lenge siden. I dag er vi kommet betydelig lengre både på teknologi og muligheter for å iverksette dette byggverket som ville sette Norge på verdenskartet og ikke minst danne en miljøvennlig ferdaveg mellom Bergen og Ålesund. Ja, det ville faktisk danne grunnlag for en helkontinuerlig ekspressbåtrute helt fra Stavanger i sør til Molde i nord. Tilbake til vikingtiden så stod det ikke på vilje, men på muligheter for å bygge tunellen. I dag står det verken på muligheter eller penger men UTROLIG NOK VILJE eller rettere sagt politisk motvilje til å iverksette bygging av Stad Skipstunnel. Det er mange som bor langs kysten og som har sin arbeidsplass langs norskekysten. De stiller seg undrende til all den motvillige energi som benyttes for å hindre at Stad skipstunnel blir bygget. Tenk om all den motvillige politiske energien hadde vert mulig å gjøre om til velvillig energi, ja da hadde den norske kystbefolkningen kunne se lyst på livet også i forhold til å få bygget Stad skipstunnel.

Ideen bak å bygge skipstunnelen startet allerede på 1800 tallet. Allerede da hadde de tanker om å iverksette dette byggverket, og da er det nesten ufattelig at vi ikke er kommet lenger. Kanskje vi skulle hatt igjen noen vikinger til å stramme opp politikere og myndigheter og faktisk klare å få de til å forstå viktigheten av skipstunnelen. Stadhavet har krevet og vil nok i fremtiden kreve menneskeliv. Det som bør være til ettertanke er at i disse HMS-tider vi lever i så er det noe som heter å forebygge.

Fuglefjell og sensasjon

Stad skipstunnel må sies å være blant de største og viktigste forebyggende miljøtiltak langs norskekysten, og med tanke på at i tillegg til skipstrafikken har vi Norges største fuglefjell på Runde like nord for Stad og likedan rikholdig fugl og fiskebestand på begge sider av Stadhalvøya. Vi som er bosatt i denne delen av landet vet at Stad skipstunnel vil spare liv og verdier. Og bare dette alene er mer enn god nok grunn til å bygge tunnelen. Dersom vi legg til stimulansen som ei trygg skipslei mellom Sogn og Fjordane til Møre og Romsdal vil den gi verdi og nyskaping i næringslivet vårt. Dersom man ser på miljøgevinsten ved økning i sjøfrakt og den unike opplevelsesverdien for turistene er der ikke tvil om at tunnelen må bygges og at den vil betale seg kjappere enn ventet. Tenke seg til følgende…

STAD SKIPSTUNNEL, DEN FØRSTE SKIPSTUNNELEN I VERDEN. ET NASJONALMONUMENT SOM VIL STYRKE

Av Tore Sunde

NORGE SITT OMDØME SOM ET HØGTEKNOLOGISK OG INOVATIVT LAND.

Skulle tro at dette, kjære politikere, ville være som musikk i ørene på verdenssamfunnet.

Det som dessverre er faktum opp i dette er at i staden for å bygge tunnelen vil jeg si at myndighetene ROTER vekk pengene på utredninger.

Vi står i dag overfor utredning nr. 18 på dette prosjektet. For de som har god greie på store økonomiske forhold så sies det at for det beløpet som er benyttet på å utrede dette prosjektet 18 ganger så kunne det vert rigget til for boring både fra Kjødepollen nord for Stad og likedan rigget for boring fra Moldefjorden syd for Stad. Da er det jo ikke så vanskelig å forstå den frustrasjonen som bygger seg opp i kystbefolkningen og de som har sin arbeidsplass på havet. Og ikke minst. Hvilken tillit tror våre politikere og myndigheter at de har i folket?

Midt på natta

Så litt tilbake til risikoen ved å krysse Stadhavet. Man kan spørre hvilken som helst av dagens hurtigrutekapteiner om å nevne det verste havstykket langs norskekysten. Svaret er det samme: Stadhavet. Og disse herrer vet hva de snakker om. Med sine 11 hurtigruteskip krysser ett av skipene Stadhavet to ganger i døgnet året rundt. Dette betyr igjen at Stad skipstunnel må bygges så stor at dagens største hurtigruter som for eksempel Midnatsol og Trollfjord må kunne seile igjennom tunnelen. Hurtigruteskipet Midnatsol ble rammet av en hendelse på Stadhavet for noen år tilbake som holdt på å koste både besetning og passasjerene livet. Alle passasjerene ble beordret i livbåter og gjort klar for evakuering, skipet låg da ca. 100 meter fra land og det var full storm og midt på natten. Noe som alltid er tidspunktet for sydgående hurtigrute på Stadhavet. Man trenger ikke være rakettforsker for å forstå at dette ville vært et helt annet og tryggere senario å ta hånd om inne i Stad skipstunnel. Med tanke på at vi sikkert nok har både EL&IT-medlemmer, nære venner og familie som har havet og norskekysten som arbeidsplass så bør vi så absolutt reise oss og vise muskler overfor disse politiske krefter som det virker for har lite ansvarsfølelse overfor våre kamerater som til daglig har sitt virke og levebrød på havet.

Føringsvei for kraftkabler

Det stilles ofte spørsmål ved dette å bevare naturen, som tidligere skrevet må jo det være argumenter i mengder å bygge Stad skipstunnel nå.

Vi står i disse dager overfor en kjempe utfordring på dette tema ikke minst med tanke på kraftlinje debatten, som nå går som en smertebyll igjennom både Hordaland og Sogn og Fjordane. Altså vårt fagforeningsområde.

Og det som her siktes til er å benytte Stad skipstunnel som kabelgrøft for fremtidige overføringslinjer mellom Sør Norge og videre mot Midt Norge.

Nexans Kabel som er verdensledende på sjøkabel og sjøkablingsmetoder har signalisert at å legge denne type kabel på havets bunn byr på mindre og mindre problem. Men dette har våre myndigheter sett på som større og større problem. Så hvem skal man feste tillit til, de som står for teknologiske og gjennomførbare løsninger, eller de som sitter på pengesekken og stritter imot. Det som gjør dette til et fantastisk spørsmål er at når det legges sjøkabler på havets bunn på kryss og tvers over Nordsjøen så er det ingen som skriker om hvor store kostnader dette innebærer. Mens når det derimot skal legges noen kilometer med miljøvennlig sjøkabel langs Norges vakre kyst, da er det plutselig blitt et formidabelt vanskelig spørsmål både praktisk og økonomisk. Forstå det den som kan…

Og hvis man i tillegg ser på dette med vindmølleparker til havs så kanskje er der behov for også å nytte skipstunnelen til slik teknisk føringsvei for kraftkabel både sørover og nordover.

TRE GODE GRUNNER FOR STAD SKIPSTUNNEL ER
1 MILJØVENNLIG
2 TURISTATTRAKSJON
3 NASJONALMONUMENT

Stad skipstunnel må bygges. Og det må skje NÅ…

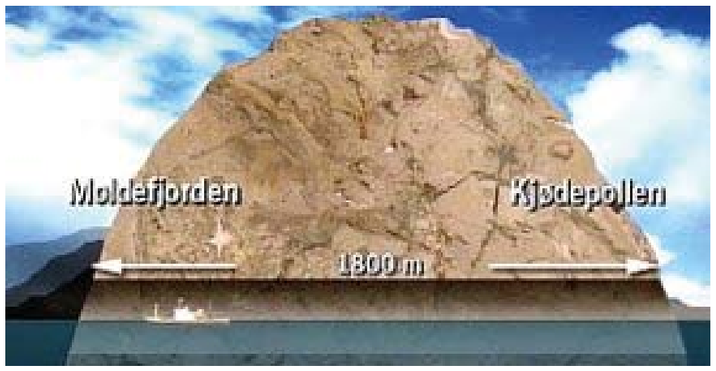

Stor jobb på Horsøy

Av Arne Nesheim

Åge Blummenfelt tok 17. oktober 2011 turen for å besøke medlemmer hos Apply som arbeider på Framo Engineering sitt nybygg på Horsøy på Askøy. Montørforum følger med.

Ved Framo Engineering sin beslutning om etablering på Askøy starter en ny tidsregning for hele Askøysamfunnet, på høyde med åpning av Askøybroen. På sikt er det antydet at etableringen kan gi over 1000 arbeidsplasser. I første omgang er det snakk om 30-40.

Og for en fremtidsrettet bedrift som dette kommer selvsagt strømmen gjennom jordkabel.

Første del av et moderne test- og monteringsanlegg står nå klart. Trinn to forventes ferdig til våren.

I dag har Framo Engineering 390 ansatte og holder til på Sandsli i Bergen. De har også kontorer i flere steder ute i den store verden. Framo Engineering AS, som er 100% eid av Schlumberger, utvikler og leverer produkter og systemløsninger til oljeindustrien. Hovedproduktene er pumpesystemer, flerfasemålere og svivelsystemer for flytende produksjonsskip.

EL&IT-forbundet har ca 40 medlemmer hos Apply TB sin avdeling i Bergen. Apply TB har kontrakt på elektro, rør og ventilasjon til nybygget som pr nå er 238 meter langt og har en flate på 28 000 kvadratmeter. På sikt kan det bli adskillig flere bygg på det 900 mål store området.

Godt vertskap og ryddige forhold

Vi blir møtt av Kristian Frotjold som er klubbleder for Apply i Bergen. Han geleider oss inn gjennom porten til anlegget og tar oss med inn i brakkeriggen som omfatter gode garderobeanlegg og har kontorer på toppen. Der blir vi møtt av Ivar Eilifsen som forteller at Apply har 15 elektrikere i aktivitet på stedet nå og at det har vært oppe i 30 på det meste.

Stefan Klemetsen fra byggeledelsen hos Erstad og Lekven tar oss deretter med på en runde i bygget. Det er rent og ryddig og vi ser mange gode eksempler på fagmessig utførelse. Klemetsen forteller at det er ca 100 arbeidere totalt på bygget pr. nå. Vi ser nesten ingen. Det forteller litt om størrelsen. De store hallene er 70 x 30 meter og takhøyden er over 20 meter på det meste. Etter en stund treffer vi noen elektrikere som forteller at de fleste er oppe i vifterommene på toppen. Vi tar turen opp og slår av en prat. Det virker som om dette er en grei plass å jobbe og at folkene trives. Så langt har det ikke vært noen ulykker for elektrikerne på anlegget. Vi takker for praten og godt vertskap. Etter en runde langs kaikanten av dypvannskaien fremfor bygget takker vi for oss og setter kursen tilbake ut gjennom porten.

Fagansvarlig for elektro Ivar Eilifsen og klubbleder Kristian Frotjold
FOTO ARNE NESHEIM

Fin kabelføring. FOTO ARNE NESHEIM.

Horsøy september 2011. FOTO WWW.FRAMOENG.NO

Høyt under taket. FOTO ARNE NESHEIM

Trond Sæterdal og Joachim Kopperdal. FOTO ARNE NESHEIM

Yassin Aw-Yare Guleb foran skapet han har koblet. FOTO ARNE NESHEIM

Morten Lieske kobler fiberkabel. FOTO ARNE NESHEIM

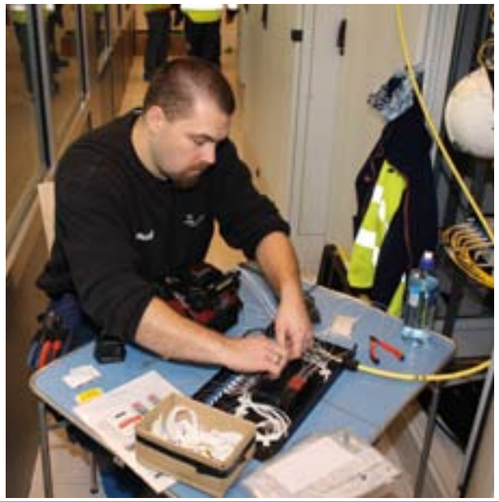

STORTINGSVALG 2013

Av Åge Blummenfelt

Hva er de viktigste spørsmålene for oss som fagorganiserte?

Kommune- og fylkestingsvalget er unnagjort. Vi kan konstatere at Vestlandet er like blått som det var før valget. Fra mitt ståsted er det eneste lyspunktet at FRP har fortsatt tilbakegangen også under lokalvalget. Arbeiderpartiet hadde rett nok fremgang, men resten av venstresiden ble tilsvarende mindre.
Vi kan også konstatere at mange av de sakene som fagbevegelsen er opptatt av ikke var en viktig del av valgkampen. Da tenker jeg saker som vikarbyrå, privatisering, pensjon og Arbeidsmiljøloven. Vi kan selvfølgelig beskylde partiene for å ikke være nok opptatt av våre saker. Det er alltid lettest å kritisere de andre. Jeg tror at vi kommer lengre med å se på hvordan vi i fagbevegelsen evner å ta opp våre saker og gjøre dem til viktige spørsmål i valgkampen.

Åge Blummenfelt har tanker om Stortingsvalget 2013. FOTO ARNE NESHEIM

I valgkampen frem mot Stortingsvalget i 2005 var det et stort engasjement i klubber og fagforeninger. LO sendte ut skjema der det ble spurt om hva som medlemmene var mest opptatt av. Endringene i Arbeidsmiljøloven og nye pensjonsregler var to gjengangere hos de 44.000 medlemmene som svarte.
Bondevik 2 regjeringen hadde laget forslag til nye arbeidsmiljølov. Den ble umiddelbart trukket tilbake av den rødgrønne regjeringen. Jeg er overbevist om at det var engasjementet i fagbevegelsen som gjorde at det skjedde. Mange av oss husker hvordan tidligere partisekretær Martin Kolberg oppsummerte valgseieren til de rødgrønne i 2005, fagbevegelsen, fagbevegelsen, fagbevegelsen. Da Bondevik sin arbeidsmiljølov ble trukket tilbake fikk vi betalt for å stemme rødgrønt.

Høyresiden er kraftig irritert over at LO har hatt innflytelse på valget. Mange på høyresiden hater fagforeninger og spesielt LO. For å redusere fagforeningenes innflytelse vil de forsøke å ta vekk fradraget på 3600 for fagforeningskontingent. Det kan bety færre medlemmer og selvfølgelig mindre makt.

Vi har det siste året sett meget kraftige angrep på Arbeidsmiljøloven fra høyresiden. Jeg er overbevist om at en kraftig forverring av Arbeidsmiljøloven med utvidelse av arbeidsdagen, mer bruk av vikarer og dårligere oppsigelsesvern er noe av det første en høyredominert regjering vil gjennomføre.

Jeg vil utfordre dere som er tillitsvalgte og dere som er medlemmer til å diskutere:
Hva som er de viktigste spørsmålene for oss som fagorganiserte?
Hvordan kan vi gjøre de spørsmålene til en viktig del av valgkampen frem mot valget i 2013?

Jeg vil også utfordre partiene på venstresiden:

Hva vil dere gjøre for at arbeidslivsspørsmål skal bli en viktig del av valgkampen frem mot 2013?

Åge Blummenfelt

TARIFF 2012

Av Arne Nesheim

Normale forberedelser foran Landstariffkonferansen

Elektroarbeidernes Fagforening har over flere år etablert en grei metode for forberedelser foran Landstariffkonferansene. Metoden ble også fulgt denne gang.

Forberedelsene foran Landstariffkonferansen og dermed tariffoppgjøret 2012 startet like etter at Landsmøtet i mars var unnagjort. Som nevnt i forrige nummer av Montørforum begynte prosessen ved distriktstariffkonferanse i Ålesund i slutten av mars. 20 tillitsvalgte fra Elektroarbeidernes Fagforening deltok der. Når vi var kommet tilbake derfra satte styret ned arbeidsgrupper som fordelte de forskjellige delene i avtaleverket mellom seg. Gruppene ble supplert blant annet ved klubblederkonferansen den 13. mai, og jobbet så til over sommerferien. Da ble forslagene behandlet i styret og sendt inn til forbundet etter at de var fremlagt for en ny klubblederkonferanse den 5. september. Elektroarbeidernes Fagforening foreslo at rotasjonsordninger §9 og offshore burde ha høyeste prioritet i tariffoppgjøret 2012. Totalt sendte fagforeningen inn over 80 enkeltforslag. Når forslagene så kom tilbake med ulike innstillinger ble det avholdt en delegat- og klubblederkonferanse den 19. og 20. oktober. Der ble forslagene gjennomgått og det ble diskutert hva som må gjøres videre med dem.

Delegatene fra Elektroarbeidernes Fagforening stilte derfor bra forberedt når de reiste til Trondheim den 24. oktober 2011.

Delegasjonen fra Hordaland Sogn og Fjordane. FOTO KAI CHRISTOFFERSEN
Sittende fra venstre: Heidi Lie, Rolf Skår, Dorthe Austevoll, Remi Unnvik. Stående fra venstre: Kjell Sverre Aasheim, Gunnar Røssland, Nils Gunnar Knutsen, Karsten Bøe, Øyvind Landsvik, Arne Nesheim, Atle Rasmussen, Tore Sunde, Karsten Eriksen, Trond Karlsen, Roger Nese, Øyvind Grindheim, Ove Toska, Sigurd Sævareid, Åge Blummenfelt og Roger Træen.

Av Nils Gunnar Knutsen

LANDSTARIFFKONFERANSEN 2011

Landstariffkonferansen for Landsoverenskomsten for elektrofagene ble gjennomført på Hotell Britannia i Trondheim i tiden 24.-27. oktober. Elektroarbeidernes Fagforening hadde 19 representanter. I tillegg deltok Nils Gunnar Knutsen som utsendt skriver fra Montørforum.

I si innledning sa Forbundsleder Hans Felix at det er 26 år siden konferansen hadde vært i Trondheim. Videre kom han inn på lønnsoppgjøret i 1996 der vi var i streik for etter og videreutdanning – vi vant ikke det slaget, men vi har kommet et stykke på vei, men vi har enda en vei å gå.

Felix ville heller ikke mene noe om forslagene i forslagsheftet, men ville lytte til debattene. Han mener også at neste års tariffoppgjør sannsynligvis blir forbundsvis. I 2008 var det finanskrise og nå i 2011 har det vært en negativ lønnsutvikling i flere land rundt oss og dette kan berøre oss om vi får problemer med eksportindustrien. Videre mener Felix at vi skal ha kjøpekraftforbedringer. Vi skal velge et forhandlingsutvalg, og de har et stort press på seg i forhold til våre medlemmer. Og jeg er sikker på at våre trønderske venner vil ta vare på oss i fritiden, avslutter han. Under konstitueringen ble det gjort innstilling til valgkomité. Atle Rasmussen fra distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane ble valgt som leder for valgkomiteen. Remi Unnvik fikk plass i redaksjonskomiteen og Åge Blummenfelt ble dirigent.

Jan Aasarmoen fra Forbundet gikk gjennom beretning og regnskap for fondstyret. Jan fremførte også beretning for forhandlingsutvalget og installasjonsutvalget. Trond Løvstakken fremførte beretningen for Olje- og anleggsutvalget.

ELBUS og t-gebyrordningen

Dag Langer Andersen innledet til punktet. Ove Toska la frem et forslag om en holdingskampanje for å bedre spise, skifte og toalettforhold på byggeplasser. Han fikk støtte for intensjonene fra konferansen og forslaget ble oversendt Installasjonsutvalget for oppfølging.

Gunnar Røssland gikk på talerstolen og støttet dette forslaget med et engasjerende innlegg. - Dette har vært en fanesak for meg i mange år, og det er viktig at brakkene og garderobeanleggene på byggeplassene holder en god standard. Det er en kamp hver dag mot byggeledelsen og jeg ser det blir dårligere og dårligere. Dette er noe vi har kjempet for, men vi har ikke vært flinke nok til å overholde det. Vi ser læregutter kommer slentrende inn på buss og tog med hammer og verktøy i lommene. Her har vi en jobb å gjøre, avslutter Gunnar.

Gunnar Røssland vil ha bedre brakkestandard. FOTO ARNE NESHEIM

Arbeidstidsordninger

Etter Trond Løvstakkens grundige innledning om arbeidstidsrotasjoner ble det debatt.

Karsten Bø mente at dette var det gøyeste punktet på konferansen. - På landstariffkonferansen i Stavanger fikk vi bra støtte for dette punktet, men forhandlingsutvalget som jeg selv var en del av klarte ikke å få realisert det vi vedtok. Håper vi også kan få den støtten når vi skal prioritere her på torsdagen.

Ove Toska sa at det var stadig flere medlemmer som må reise på anlegg og at det var viktig at vi kom noen skritt videre.

Rene Wagner antydet at Statoil boikottet for søndagsarbeid, og de bare åpnet for det når det var til deres fordel. Som foreksempel under revisjonsstanser. I den forbindelse hadde han spørsmål til Trond Løvstakken om vi hadde noe samarbeid med Industri Energi for å presse gjennom søndagsarbeid. Det kunne Trond svare bekreftende på at det hadde de, og hadde planer om et møte med dem for å komme et skritt videre.

Øyvind Wallentinsen mente tiden var overmoden for å få til bedre ordninger. Det var viktig med 14- 28, for alle og ikke bare noen få utvalgte. Videre mente han det er på tide at vi som kontraktører får samme ordningen som operatørene. Dermed var første dag over.

Åge Blummenfelt var dirigent sammen med Kai Christoffersen. FOTO ARNE NESHEIM

Av Nils Gunnar Knutsen

Dag 2

Endringer i Europeisk arbeidsliv

Jan Henrik Larsen innledet til dagsordenpunktet om endringer i europeisk arbeidsliv, hvordan sikre faste ansettelser. Han orienterte om en gruppe som var nedsatt av EL & IT sin forhandlingsavdeling. – Vikarbransjen er på full vei inn i hele bransjen. Bedriftseierne sier det er så fleksibelt. Vi må stille spørsmålet, hvem er det fleksibelt for? Makt forskyves fra arbeidstakeren og i arbeidsgiverens favør. Mange bedrifter opererer med en lav grunnbemanning og baserer resten på vikarbyråer og innleie. Dette vil sette det vi har kjempet for langt tilbake.

Dette med vikarbyrå koker i hodet mitt, mente Roger Nese under debatten. - Det siger mer og mer inn til landet vårt. Bedriftene argumenterer med at de betaler 3A lønn, men det er 40 – 50 kr mindre enn det vi andre i bedriften tjener. Dette er med på at bedriften kan kutte flere hundre tusen nå de regner anbud, og opparbeider seg fordeler med det. Det er blitt så gale at installatører i Bergen har gått sammen og opprettet et bemanningsbyrå, og en av disse er til og med lederen av NELFO i Bergen. Hva gjør vi med dette, det er for gale.

Remi Unnvik sin klubb fikk forespørsel fra ledelsen om å bruke bemanningsbyrå, - men vi sa klart nei og har siden ikke hørt noe fra bedriften. - Vi velger heller å bemanne opp med egne lærlinger.

Rolf Skår kommer fra en bedrift der det er litt å stri med i forhold til innleie. Det er viktig at tillitsvalgte får støtte fra medlemmene. Sist det var innleie ga klubbmedlemmene melding om at de ikke ville ha de før papirene var i orden. Vi kan ikke endre omfangsbestemmelsene. Jeg er ikke tilhenger av bemanningsbyråer inn i overenskomsten. Under oppsummeringen av Jan Henrik slo han fast at det var viktig med stort engasjement for å snu et samfunn vi ikke vil ha.

Pkt.6. Tariffpolitisk debatt

Under den tariffpolitiske debatten ga Jan Olav Andersen et godt bilde av den økonomiske situasjonen i Europa. Bilde er komplisert, situasjonen er annerledes enn de landene vi ser rundt oss. Vi er på en måte et annerledesland. Bilde i Europa er de verste vi har sett etter krigen og styremaktene velger kutt fremfor utvikling. Det går godt i Norge, vi kommer nok også til å bli berørt (reiseliv og eksport) og arbeidsledigheten kan øke. Jens sier vi må ha et solidaritetsoppgjør, men for hvem? Hva blir motytelsene hvis vi skal gå for solidaritet. Det må gjøres noe med permitteringsreglene.

I debatten trekker Trond Sæle frem at EU sitt vikardirektiv ikke er tilpasset norsk arbeidsliv. - Ufattelig at regjeringen går for det. Ove Toska mener vi har en jobb å gjøre i forhold til vikardirektivet. Rene som er medlem av Ap har vært i kontakt med partiet i forhold til vikardirektivet. - Jeg er tilhenger av bemannings-

Det koker i hodet mitt dette med vikarbyrå, sa Roger Nese. FOTO SIGURD SÆVAREID

avtalen. Atle Rasmussen vil jobbe for å få avtalen bedre, - allmenngjøring er viktig at vi jobber med, ut på byggeplasser å fremskaffe dokumentasjon. Leif-Egil Thorsen vil endre omfangsbestemmelsene. Under oppsummeringen tolket Jan Olav det slik at han hadde fått brei tilslutning til den første del av innledningen sin, og han oppfattet vel forsamlingen som EU kritisk.

Remi Unnvik fortalte at bedriften hans heller ville bemanne opp med lærlinger foran å bruke bemanningsbyrå. FOTO SIGURD SÆVAREID

Forslag og prioriteringer

Nå er vi kommet til den delen av konferansen der vi skal ha behandling av alle innkomne forsag. Vi har et hefte med over 400 forslag som skal behandles angående overenskomsten. Innstillingskomiteen har kommet med innstillinger – som skal stemmes over - til Landsoverenskomsten ut fra innkomne forslag fra medlemmer, klubber og fagforeninger. Delegatene har mulighet å gjenreise forslag hvis de føler at forslagene ikke har blitt ivaretatt i innstillingen.

Intensjonen i innstillingene sier noe om skal det bygges på faste ansettelser og at rullerende permitteringer skal benyttes ved manglende beskjeftigelse i den enkelte bedrift. Lønnsbestemmelser skal sikre medlemmene kjøpekraftforbedring. Bedre forsvar mot sosial dumping. Målsettingen er å forsette utviklingen av §5 for å bedre vilkårene for etterutdanning. Og sikre en god og trygg opplæring. Normalarbeidsdagen skal forsvares. 5-dagers uke skal være normalbestemmelsen. Forbedre arbeidsvilkårene når det jobbes ut over det normale eller skift. Sikre en utvikling som gir våre medlemmer med nattkvarter utenfor egent hjem, forutsigbare arbeidstidsordninger som sikrer mest mulig fritid i hjemmet. Dette gjennomføres ved å forbedre rammevilkårene i LOK § 9. Det viser for øvrig til pågående arbeid vedr. rotasjoner i partsammensatt utvalg mellom Norsk Teknologi og EL & IT Forbundet. Sikre en utvikling som gir våre medlemmer som arbeider offshore bedre og mer forutsigbare arbeidsplaner, på linje med de operatøransatte. Dersom spesielle forhold ikke tilsier at annet må avtales, skal rotasjonen være 14 – 28.

Øyvind Landsvik, Trond Karlsen og Tore Sunde. FOTO SIGURD SÆVAREID

Aktiv deltakelse

Mange av delegatene til Elektroarbeidernes Fagforening deltok aktivt i debatten. Dorthe Austevoll var en av dem og var på sin første landstariffkonferanse. Hun debuterte med å gå på talerstolen. Og det gjorde hun med en slik bravur at hun fikk full støtte for forslaget. Hun gjenreiste forslaget om permisjon for to lesedager og en eksamensdag pr fag, for den som deltar i undervisningsopplegg som fører frem til offentlig eksamen innen videregående skolefag eller yrkesskolefag. Andre delegater som fikk vedtatt gjenreiste forslag var Øyvind Grindheim som gikk på overtidstillegg på bevegelige helligdager og smusstillegg, Karsten Eriksen med ulempetillegg på kr. 400 pr overnatting når flere deler lugar, Øyvind Landsvik med foreldrepenger forskutteres av bedriften og inngår i feriepengegrunnlaget og Tore Sunde snakket varmt for dem som reiser på reisejobb. Elektroarbeidernes Fagforening oppsummer konferansen som vellykket. Konferansen gjorde følgende prioriteringer foran tariffoppgjøret 2012.

1. *Innføring av 14-28 som normalrotasjon ved offshorearbeid og hjemreise hver uke ved arbeid etter §9 når det ikke er avtalt innarbeidingsordninger.*
2. *Inn/utleie. Ryddigere forhold.*
3. *Akkordtariffen. Opprydding i del 1 etter innkalkuleringen i 2006.*

I tillegg fikk Fagforeningen inn Karsten Bøe og Atle Rasmussen (vara) i forhandlingsutvalget, Arne Nesheim og Remi Unnvik (vara) i Installasjonsutvalget og Karsten Bø og Atle Rasmussen (vara) i Olje- og anleggsutvalget.

Det var over 100 deltakere på Landstariffkonferansen. FOTO ARNE NESHEIM

Av Kjell Sverre Aasheim

VERVING
og medlemsoppfølging

Dette vil sei at for å oppretthalda medlemsmassen, må me rekruttera like mange medlemmar gjennom vervearbeid. Me ser at det er mange flinke ute i klubbane som vervar etter kvart som det kjem nye inn i bedrifta. Vidar Smistad, Håvard Stølen og Heidi Lie er blant desse, og var dei tre som på halvårsmøtet i fagforeininga vart trekt ut som vinnarar av kvart sitt reisegåvekort i vervekampanjen styret har sett i gong. Styret har også bestemt at det skal gjennomførast ny vervekampanje som går frå 1.oktober 2011 til 30. september 2012, så her er det berre å stå på med det gode vervearbeidet. Tryggaste måten å sikra gode løns- og arbeidsvilkår på er gjennom mange medlemmar i fagforeininga!

Når det gjeld oppfølginga av medlemskapen, ser me at det er rom for forbetringar. Det er svært viktig for fagforeininga at me får melding om alle endringar i arbeidssituasjonen til medlemmane våre ute i bedriftene. Me er avhengige av å få tilbakemelding om dette for å kunna oppdatera medlemssystemet vårt. Dette gjeld for eksempel dersom ein av medlemmane sluttar i ein bedrift, og begynnar i ein annan. Det er ingen automatikk i at fagforeininga får melding om dette. Dersom me ikkje får melding om dette, vil det etter ei tid bli fanga opp at vedkommande ikkje betalar kontingent og forsikring. Dette fører til at vedkommande då har opparbeidd seg eit etterslep på både kontingent og forsikring.

> Det er i løpet av eit år om lag 10% av våre medlemmar som av ymse grunnar går ut av fagforeininga og forbundet vårt. Dette kan vera eksempelvis på grunn av overgang til anna stilling i bedrifta, der det då vert naturleg å melda overgong til anna forbund. Det er også nokre som sluttar i faget, og går over til anna arbeid i anna bedrift.

Det same gjeld for alle som tek til på utdanning, tek til i militæret, vert pensjonist, vert permittert, har permisjon osv.

Det som skjer når det ikkje kjem inn kontingent og forsikring på eit medlem, er at det vert sendt eit brev til vedkommande med informasjon om at vedkommande vert stroken dersom me ikkje får inn kontingent og forsikring. Dette er svært unødvendig, og er lett å unngå.

Det er også slik at det er kontingentfritak for medlemmar som er i militæret, har permisjon osv. Det er difor i alles interesse å ha statusen på medlemskapen oppdatert.

Dette bør bli eit fast punkt på møta mellom klubben og leiinga når det vert gjennomførd møter etter Hovudavtalens §9, slik at tillitsvalte kan gi oss melding til oss om endringar i medlemsmassen. Dette er også ein ypparleg måte for tillitsvalte å fanga opp når det vert tilsett nye i bedrifta, slik at ein då kan få verva dei med ein gong dei kjem inn.

Lukke til med vervinga!

Hugs det kan vera du som vert ein av dei heldige vinnarane i neste års vervekampanje

Mvh Kjell Sverre Aasheim
Organisasjonssekretær

NOTIS

Oppdateringskurs for elektrikere i Bergen

Bergen Maritime VGS og Elektroarbeidernes fagforening arragnerer oppdateringskurs for elektrikere. Kurset starter i uke 10. Påmeldingsfrist er torsdag 5 januar. Målgruppe for kurset er medlemmer som tok fagbrev før reform 94, men er også åpent for andre.

Brotårna står klare, arbeidet er så vidt påbegynt. FOTO VIDAR ULLEBUST

Over Hardangerfjorden

BIS ansatte koser seg i lunsjen. FOTO VIDAR ULLEBUST
Bak fra venstre: Stine Haugland, Andreas Målsnes og Halldor Eide.
Foran fra venstre: Knut Are Eggestøl og Stein Magne Tvedt.

Utsikt fra "catwalken" mot der veibanen skal ligge. Catwalken er trygg, men kan svaie når en går på den. FOTO VIDAR ULLEBUST

Utsikt over anleggsområdet en skal spinne bærekabler fra. Alt lyseblått er provisorisk og skal demonteres når arbeidet er ferdig. FOTO VIDAR ULLEBUST

Av Rolf Skår

MEDLEMSMØTE og bedriftsbesøk i Odda

Medlemsmøtet ble holdt på Hardanger fjordhotell i Odda. Oppmøtet var bedre enn sist og fagforeningen informerte om forskjellige dagsaktuelle saker. Vi hadde også 2 bedriftsbesøk på denne turen.

På medlemsmøtet som ble avholdt torsdag 18. august ved Hardanger Fjordhotell deltok omtrent 9 medlemmer. Fagforeningen orienterte om status i FKE, Tariffoppgjøret 2011 og 2012, Arbeidssituasjonen, EVU-kurs på Stord, Halvårsmøte i oktober, Klubblederkonferanse og Fylkes- og kommunevalget. I tillegg var det åpent for spørsmål underveis. Vi registrerte at også i Odda var medlemmene opptatt av arbeidstidsordninger.
Fredag den 19. august deltok undertegnede og Vidar Ullebust på 2 bedriftsbesøk. Først var vi gjester hos B. Mikkelsen AS. Målet vårt var å komme i kontakt med klubbleder i bedriften. Vi ble godt tatt imot av representant fra ledelsen og arbeiderne som var til stede. Vi lykkes dessverre ikke å komme i kontakt med klubbleder. Vi kom i prat med en lærling som ikke var medlem. Han skulle i lærling samtale. Mens han ventet benyttet vi oss av anledningen til og informerte litt om fordelene ved å være organisert. Etter besøk hos B. Mikkelsen AS kjørte vi ut til Hardangerbrua for å møte noen av våre medlemmer i BIS Production Partner. Bedriften som Vidar Ullebust for øvrig er klubbleder hos. Ute på anleggsområdet ble vi godt mottatt, og vi ankom anleggsområdet akkurat til lunsjtider, noe som passet godt. Vi pratet litt med medlemmene før vi tok oss en tur på en av to "catwalker" som var under bygging. En "catwalk" er en provisorisk bro som går over brospennet. Formålet er å sikre at arbeiderne skal få utført arbeidet på en sikker måte. Arbeidsoppgavene var blant annet å installere provisorisk strøm til brobyggerne som på tidspunktet bygget "catwalken". Det skulle monteres koblingsskap omtrent hver 100 meter på den provisoriske brua. I tillegg var BIS godt i gang med å installere kontrollhuset som brukes når en tvinner bærekablene. Før vi forlot anleggsstedet kjørte vi en tur inn i tunellen man må kjøre for å komme til brua. I tunellen var det satt opp provisorisk lys. Også et arbeid utført av BIS. Selve elektroarbeidet med bro og tunellene er ute på anbud under besøket. Vi synes det ville bli spennende å se hvem som vant kontrakten.

Kalfarvei fornyes 71

TEKST OG FOTO ARNE NESHEIM

Elektroarbeidernes Fagforening gjennom Kalfarvei 71 AS har i år foretatt rehabilitering og innvendig ombygging av huset i Kalfarvei 71 i Bergen. Taket er skiftet, det er laget kontorer på loftet, nytt møterom og toalett i andre etasje, og ny trapp til loft. Også møterom i første etasje har fått en liten ansiktsløfting, og det kommer et lite tilbygg på garasjen.

Kjelleren ble rehabilitert for ca 10 år siden, og det ble da laget en koselig kjellerstue.

Du som er medlem i Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland Sogn og Fjordane er også medeier i huset. Fagforeningen oppfordrer klubber og medlemmer til å benytte huset til møter og arrangementer. Her er noen bilder etter rehabiliteringen.

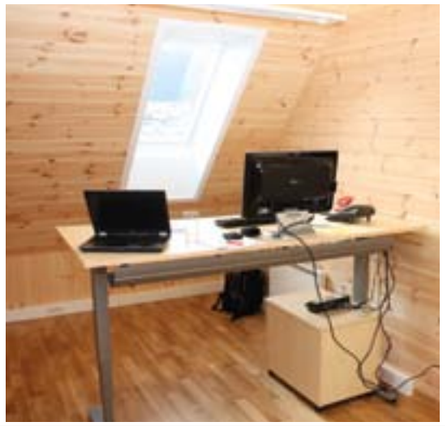

Av Rolf Skår

VIKARBYRÅ DIREKTIVET

Vi har tidligere hørt mye om vikarbyrådirektivet, nå har det vært relativt rolig en stund. Det var før Fellesforbundet tok direktivet til behandling på Landsmøtet 2011. Hvordan er direktivet behandlet og hvilken betydning har det for oss arbeidere?

Veldig enkelt anerkjenner vikarbyrådirektivet vikarbyråer som arbeidsgiver. Dette var den politiske tankegangen da direktivet først ble utformet. Direktivet møtte stor motstand i fagbevegelsen ute i Europa. Europeisk fagbevegelse har kjempet frem vern av arbeidere ansatt i vikarbyråer gjennom likebehandlingsprinsippet.

Foreløpig og videre behandling

I Norge kom vikarbyrådirektivet ut på høring 10. september 2010. Høringsfristen varte til 10. desember 2010. En relativ kort høringsfrist. Høringen resulterte i at Arbeidsdepartementet fikk 56 høringsuttalelser fra interesseorganisasjoner. 40 av disse med merknader, 16 uten. EL & IT Forbundet har behandlet direktivet og sendt svar til LO for videre behandling. I tillegg har EL & IT Forbundet vedtatt en tariffpolitisk uttalelse på Landsmøtet 2011. I uttalelsen legges det ned et krav om at regjeringen bruker reservasjonsretten mot vikarbyrådirektivet. LO har sendt et høringssvar og legger strenge kriterier for at de skal kunne anbefale innføringen av direktivet i norsk lov. I merknadene til NHO er de direkte uenig med departementet på noen av departementets beskrivelser i høringsnotatet.

Videre vil regjeringen behandle høringssvarene for til slutt å legge frem et fullstendig forslag for Stortinget til avstemming.

Likebehandlingsprinsippet

Da statsminister Jens Stoltenberg deltok på Landsmøtet i Fellesforbundet i 2011, innledet han blant annet om vikarbyrådirektivet. På tross av dette, vedtok Fellesforbundet å legge ned krav om at regjeringen bruker sin vetorett til ikke å innføre vikarbyrådirektivet. Gjennom media forsvarer NHO direktivet og stiller seg undrende til at Fellesforbundet er negativ til direktivet og da også likebehandlingsprinsippet.

Vi vet fra tidligere at likebehandlingsprinsippet har som hensikt å verne arbeiderne som er ansatt i vikarbyråer, gjennom at innleide skal behandles likt som ansatte hos innleiende bedrift. Det finnes også unntakskriterier i direktivet som gjør at en kan komme seg utenom likebehandlingsprinsippet. Unntak hvor de ansatte i vikarbyråer har en garantilønn mellom oppdragene. Departementet signaliserer at de ikke ønsker og åpne for denne typen unntak. Unntak basert på avtale mellom arbeidslivets parter. Med det menes der man har tariffavtaler mellom landsomfattende organisasjoner i arbeidslivet. Departementet foretrekker unntak basert på det siste omtalte alternativet. Prinsippet er forlokkende på mange måter dersom man ser det isolert og departementet ikke åpner for unntak der det er garantilønn. Dessverre er det ikke fullt så enkelt.

Fagbevegelsens perspektiv

Fagbevegelsen må se hele EØS-pakken i perspektiv. Som vi vet åpner direktivet også for anerkjennelse av vikarbyråer som arbeidsgiver. Åpningen vil få konsekvenser for hele arbeidslivet slik vi kjenner det i dag. Man vil få et stort press i arbeidslivet i forhold til endringer i lovverk samt tariffavtaler/overenskomster når dette må tilpasses vikarbyrådirektivet.

Fremdeles er hovedregelen i fagbevegelsen at den Norske modell med faste ansettelser, heltidsstillinger, et sterkt stillingsvern og minst mulig bruk av vikarbyråer, innleid arbeidskraft og bortsetting av arbeid også skal være vår fremtid. Faste ansettelser i vår el-bransje betyr at montørene skal være fast ansatt i samme foretak som installatør. Et krav EL & IT Forbundet også stiller i forhold til den pågående revisjonen av FKE forskriften.

Ute i Europaunionens "EU-domstol" er det en tradisjon å dømme til fordel for de fire friheter og ikke til fordel for vern av arbeidstakerne. En domsavsigelse fra EU-domstolen er ikke mulig å anke. Med andre ord er dommen endelig og udemokratisk. Skulle NHO tviste inn praksis av lov eller avtaleverk og eventuelt måten direktivet blir innført på i norsk lov til EFTA-domstolen, vil det være svært uheldig for oss arbeidere. EFTA-domstolen ser på EU-domstolens praksis. Per definisjon har vi derfor sagt fra oss muligheten til å bestemme hvilket arbeidsliv vi selv ønsker å ha.

Endringer i lov og avtaler

I høringsnotatet fra Arbeidsdepartementet foreslås blant annet endring i Arbeidsmiljølovens § 14-12 punkt a, en lov som berører oss. Forslaget er en forsterkning av rettighetene til ansatte i vikarbyråer, men en svekkelse av begrensningen i adgangen til å bruke vikarbyråene. Det betyr at veien blir kortere i forhold til bruk av vikarbyråer dersom lovendringen blir vedtatt. Vikarbyråer er i ferd med å bli anerkjent som arbeidsgivere.

Ønsker vi et arbeidsliv der midlertidig ansatte, bemanningsbyrå og utsetting av arbeid skal bli det normale? Vi må bestemme oss for hvordan vi vil at arbeidslivet skal se ut. Når målet er klart vil veien gradvis åpne seg etter hardt arbeid. Men tro ikke at kamper tidligere vunnet er vunnet for alltid.

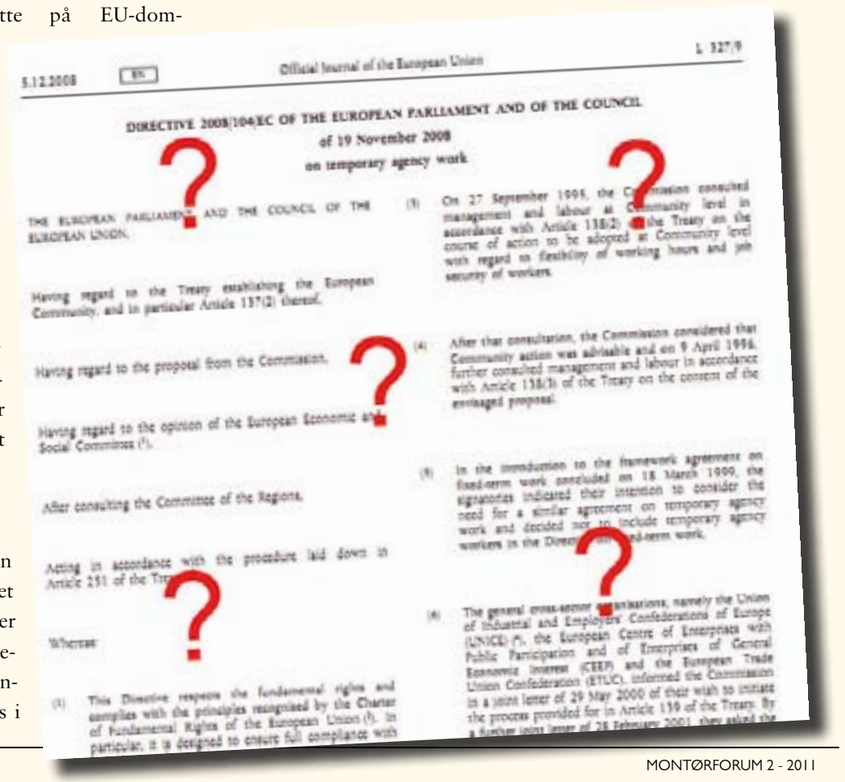
5.12.2008 EN Official Journal of the European Union L 327/9

DIRECTIVE 2008/104/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 19 November 2008
on temporary agency work

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 137(2) thereof,

Having regard to the proposal from the Commission,

Having regard to the opinion of the European Economic and Social Committee (1),

After consulting the Committee of the Regions,

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty (2),

Whereas:

(1) This Directive respects the fundamental rights and complies with the principles recognised by the Charter of Fundamental Rights of the European Union (3). In particular, it is designed to ensure full compliance with

(3) On 27 September 1995, the Commission consulted management and labour at Community level in accordance with Article 138(2) of the Treaty on the course of action to be adopted at Community level with regard to flexibility of working hours and job security of workers.

(4) After that consultation, the Commission considered that Community action was advisable and on 9 April 1996, further consulted management and labour in accordance with Article 138(3) of the Treaty on the content of the envisaged proposal.

(5) In the introduction to the framework agreement on fixed-term work concluded on 18 March 1999, the signatories indicated their intention to consider the need for a similar agreement on temporary agency work and decided not to include temporary agency workers in the Directive on fixed-term work.

(6) The general cross-sector organisations, namely the Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe (UNICE) (4), the European Centre of Enterprises with Public Participation and of Enterprises of General Economic Interest (CEEP) and the European Trade Union Confederation (ETUC), informed the Commission in a joint letter of 29 May 2000 of their wish to initiate the process provided for in Article 139 of the Treaty. By

Av Rolf Skår

SER PÅ VALGRESULTATET

Halvårsmøtet 2011 i Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane satte fokus på fylkes- og kommunevalget for vår ettertanke. Utviklingen viser en blå bølge. Velgerne beveger seg mot høgre og er mer skeptiske til innvandring en tidligere. Distriktet arbeider med blant annet yrkesskader, oppsigelser, mobbing, kurs og konferanser. Det var 27 deltakere med på møtet.

Distriktets leder, Ove Toska, åpnet halvårsmøtet med kort oppsummering om faste ansettelser og arbeidssituasjonen i bransjene. Han informerte om at de 4-5 største bedriftene i Oslo er i dag bemanningsselskap. Arbeidssituasjonen er god og vil trolig være det i god tid fremover. Da med forbehold om at det er utfordringer i Europa som også kan påvirke vår hverdag. Til dirigenter ble Heidi Bøyum og Morten Bildøy valgt. Arne Nesheim ble valg som sekretær. Til å signere protokoll ble Øyvind Landsvik og Ingrid Lund valgt.

Økonomi

Tore Haugland hadde gleden av å legge frem foreløpig regnskap som viser seg å være i tråd med budsjett. Regnskap ble tatt til orientering.

Innledning fra universitetet

Terje Knutsen, førsteamanuensis ved Universitet i Bergen besøkte halvårsmøtet for å si noe om fylkes- og kommunevalget. Om man ser på valgene samlet kan det se ut som at man er inne i en høyrebølge. Det er usikkert hvorfor FRP gjorde en dårlig valgkamp, men at de gjorde en del "blundere" underveis er sikkert, fortalte Terje. Det kom spørsmål om Terje kunne si noe om Høgre har endret seg de siste årene. Terje fortalte at Høgre har kledd seg i ny drakt, de har blitt et konservativt parti som stiller krav, men gir inntrykk av at de bryr seg om enkeltmennesket. For Sosialistisk Venstreparti sin del er utfordringen regjeringsslitasje med mye "kamelsluking". Ser man på Arbeiderpartiet sin fremgang er det mulig at den inneholder en svak "Utøya-effekt".

Ved valget lokalt er det et faktum at mange mener at byrådet har levert. Monica Mæland er meget populær. Signalet folket gir i forhold til valgresultatet er at de er fornøyd med jobben Høgre har gjort. Det finnes også et annet signal, og det er at folket ønsker de grønne inn i bystyret. Videre var det interessant å se at Byluft-listen og Miljøpartiet fikk relativ god fremgang. Byluft-listen viser oss at når mange mennesker føler sterkt nok for en sak viser dette igjen i valgresultatet. Når det gjelder byluft og miljø tror Terje at dette er grønne bølgeskvulp. Valgdeltagelsen

Arthur Sjursen orienterer om hva distriktet arbeider med. FOTO ROLF SKÅR

Terje Knutsen innleder om fylkes- og kommunevalget 2011. FOTO ROLF SKÅR

har overtid gått gradvis nedover. Denne gang fikk deltagelsen en fremgang med 2 prosent poeng. Det er ennå uklart hvorfor den ikke var større. Mot valget i 2013 må man ta hensyn til at velgerne på landsbasis har beveget seg mot høgre. Siden 2001 har også velgerne blitt mer skeptiske til innvandring.

LO juridiske

Etter lunsj kom Fridtjof Øvrebø fra det nye LO kontoret i Bergen. Han fortalte litt om seg selv og hans interesser innenfor arbeidsretten. Videre ble representantskapet informert om at det nye kontoret var i en oppbemanningsfase der de søker sekretær. Avtalen med Kluge utgår etter nyttår, det nye advokatkontoret i Bergen blir vår nye samarbeidspartner. All bruk av advokatkontoret skal gå gjennom fagforening/forbundet.

Aktivitet i distriktet

Halvårsmøtet hadde orienteringssaker på dagsorden. Ove Toska, Svein Davidsen, Tore Haugland, Heidi Bøyum og Arthur Sjursen bidrog til innledning. Temaer til oppsummering var blant annet FKE / Kompetanse forskriften, forberedelser Landstariffkonferansen, sosial dumping, og Arbeidslivsmeldingen. Distriktssekretær, Arthur Sjursen kunne fortelle at det ble holdt introkurs i Flåm med 23 deltagere i mai 2011. Der fikk deltagerne informasjon om hvilken del av avtaleverket de tilhørte samtidig måtte de sette seg inn i tariff og lovverket. Kursdeltagerne måtte lage oppgaver som andre skulle løse i plenum. Kurset hadde også et visst innhold av historie, teologi og taledebatt øvelser. Arthur kunne fortelle om at et nytt kurs i forhandlingsteknikk holdes i november 2011 med 28 påmeldte deltagere.

Terje Knutsen. FOTO ROLF SKÅR

Hjelper enkeltmedlemmer

Vi har omtrent 16 yrkesskadesaker og det er varierende arbeid med disse sakene fortalte Arthur. I forhold til yrkesskade er det et høydepunkt ved fylte 46 år der kompensasjon starter å synke med 2 % hvert år. Dessverre tror mange at pengene kommer seg av selv når man blir utsatt for en yrkesskade. Ved yrkesskader har arbeidsgiveren en plikt til å melde fra til NAV innen 6 dager. Og det er ekstra viktig å melde fra samme dag til forsikringsselskaper med tanke på rente datoen. Det kan av og til ta mange år før en får forsikringspenger utbetalt. Arthur fortalte at det er siste sykemeldingsdag som gjelder i forhold til forsikringsutbetaling på LO-favør forsikringen. Dette gjelder selv om en har fylt 60 år. Får man erstatning fra NAV har en også krav på å få erstatning fra en yrkesskadeforsikring. Fra NAV er månedlig utbetaling ofte bedre en engangsutbetaling. Hos forsikringsselskaper finnes bare engangsutbetaling. Distriktet arbeider også med forskjellige forhandlingssaker, oppsigelser, mobbing, etc. HMS utvalget jobber med arbeidslivsmeldingen. Studieutvalget planlegger nå studieaktiviteten for 2012. Til avslutning ble det informert om at det blir holdt en pensjonskonferanse tidlig i 2012 for tillitsvalgte.

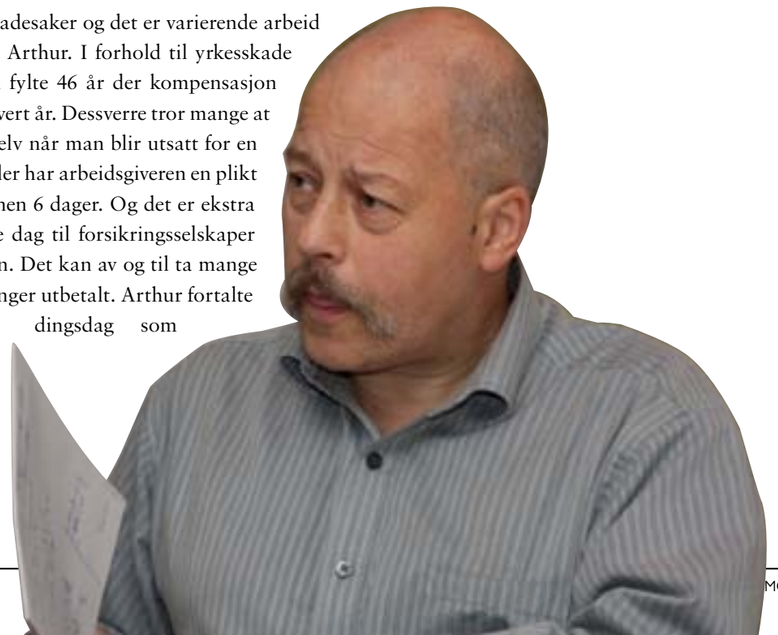

Åge Blummenfelt forteller at det er viktig å få arbeiderspørsmålene på dagsorden til neste valg. FOTO ROLF SKÅR

Oljefondet står stille.

Til tross for inntekter på omlag 200 milliarder kroner har ikke Statens pensjonsfond utland (Oljefondet) vokst det siste året. Tap på aksjer er grunnen. Oljefondet ligger nå på i overkant av 3000 milliarder kroner.

Dårlig ide

Organisasjonen Virke krever at det må bli lettere adgang til å tilsette personer i midlertidige stillinger.
Nærings- og handelsminister Trond Giske mener forslaget er «en dårlig idé».
- Dette forslaget vil kun føre til ustabile bedrifter. Mer gjennomstrømning vil gjøre bedriftene mindre konkurransedyktige, sier Giske til DN.no.

Ny vervekampanje startet.

Styret har på styremøte den 19. oktober vedtatt å starte en ny vervekampanje. Premien er fortsatt tre reisegavekort hver på kr 8000. Tidspunktet for den nye kampanjen er fra 1. oktober 2011 til 30. september 2012. Trekning foretas på halvårsmøte i oktober. Så da er det er bare å verve nye medlemmer.

Elsertifikater

Første januar 2012 skal et norsk svensk elsertifikatmarked tre i kraft.
Produsenter av fornybar energi får sertifikater som de selger til energiselskapene, som igjen kan fordele kostnadene på strømkundene.
Fram mot 2020 skal sertifikatene bidra til et det bygges ut 26,4 TWh ny fornybar energi totalt. Det tilsvarer strøm til 1,2 millioner husstander.
Norge produserer normalt ca 125 TWh i året.

Ørnenkvartalet

Det er ikke mye igjen av det gamle Ørnenkvartalet i Bergen sentrum der Åge Blummenfelt arbeidet med det elektriske en gang i tiden. Hele kvartalet er jevnet med jorden. Om ikke lenge starter byggingen av det nye hotellet som etter planen skal stå ferdig i 2013. Det 13 etasjer høye hotellet vil bli Bergens største med sine 368 rom. Prosjektet er beregnet å koste 600 millioner kroner.

Av Fridtjof Heimark

SAS prosjektet på Snorre A har pågått over en treårsperiode og nærmer seg nå ferdigstillelse. Kort fortalt har prosjektet bestått av en oppgradering/utskifting av "Safety and automation systems" - SAS Systemet blir oppgradert til Siemens PCS7, et avansert system levert av Siemens for integrert process control. Installasjonsarbeidet offshore blir utført av Aker Elektro sammen med Siemens, en stor del av utskiftingen pågår på et "live" anlegg, så det er høy fokus på å unngå nedstengninger / driftsforstyrrelser under installasjonsarbeidet offshore. Snorre A har 246 køyer og er en flyter festet til havbunnen med strekkstag. Utreise er fra Florø og tar 35-40 min med helikopter og de fleste som jobber der synes det er en grei plass å jobbe på.
SAS prosjektet har mye fint innearbeid som man kan se på bildene.
FOTO: TROND KARLSEN

BILLEDBREV FRA SNORRE A

OBDUP

En liten reportasje om hva som skjer på et prosjekt som Oseberg B Drilling Upgrade, også kalt OBDUP i forkortet versjon

Floatel Superior et flytende hotell såkalt flotell med 500 senger og ligger med gangbro over til OSB. Den holder posisjonen sin ved hjelp av thrustere (propeller) og kan ikke bruke ankere pga. det er mange rørlinjer på havbunnen rundt OSB. Den er å anse som en stor livbåt og skal ligge til januar 2012. Floatel skal tåle vind og bølger inntil teleskop gangvei beveger seg 6,5 Meter, da må den koble fra.

Her er det en god del folk i sving og river gammelt utstyr for å gi plass til nytt og moderne Boreutstyr. Mens det ligger flotell her er OBDUP bemannet med 75 -100 personer. Noen av de på nattskift også, for å ha jevn flyt i jobben og prøve å være klar til borestart i 2013.

Er du med på riving i og rundt en boremodul finner man mye gammal moro og ikke minst Mud også kalt boreslam, så det blir en god del skittent arbeid som noen av bildene vil vise. Man bruker ofte engangsdress, egnede hansker og googles ved arbeid over hodehøyde.

KCA Deutag er borekontaktør i dag og assisterer prosjektet med grunnbemanning og har også områdeansvar i boremodulene.

Etter hvert som OBDUP koblet fra og fjernet utstyr fikk de mindre pumper, motorer og utstyr å starte. Litt betuttet så de OSB ble en stillere plattform i boremodulene, men oljeproduksjonen går som normalt. Fjerning av utstyr vil pågå til uti november.

OSB står med solide stålbein på havbunnen og er en del av Oseberg Feltsenter. I 1988 kom OSB i nyhetene pga. en tysk ubåkaptein ikke hadde oppdaterte sjøkart og kjørte ubåten i beina på plattformen. Ubåten klarte etter litt kjemping, å komme opp fra dypet for egen maskin men var ganske ribbet for antenner og utstyr som stakk ut fra skroget. OSB måtte bytte noen skadete skråstag på beina senere.

Viser hvor trangt og skittent det kan være under Boredekk, når man skal skifte ut kabelgater for gamle kabler som skal brukes og gi plass til nyinstallasjon.

Viser Olle fra Karlstad t.v.og Fridtjof fra Aker en plass vi kan stå oppreist rett under Draw Work, Drillers Cabin og Rotary Table, for de som vet hvor dette står.

Skitne forhold var det 3 m. under Drill Floor, så vi hadde egen høytrykksspyler å spyle med når vi følte for det. Brukbar temperatur, lite støy og i ly for vær og vind stort sett.

Lite besøk fra øvrigheten og vi fikk jobbe i fred med vårt stålarbeid.

Her er et utvalg av OBDUP-ere fra Aker Elektro, Aker Offshore Partner og BIS. Aker Elektro og Aker Offshore Partner har slått seg sammen til Aker Solutions MMO og da er det greit å ha med noen fra begge firma på bilde. Floatel Superior i bakgrunnen og vår plassleder Olav Skram, foran nr. to f.v.

Rolf Tollefsen (til venstre) og Tor Davidsen fikk tildelt medalje av daværende varaordfører i Bergen Trude Dreveland. FOTO ØYVIND LANDSVIK

Kongens fortjenestemedalje i sølv

Det er helt unntaksvis at elektrikere klarer 50 år i arbeid. Men det skjer.
Tirsdag den 16. august 2011 ble Rolf Tollefsen og Tor Davidsen tildelt Kongens Fortjenestemedalje i sølv av varaordfører i Bergen, Trude Drevland. Begge hadde over 50 års ansettelse hos bedriften som nå er YIT i Bergen, da de gikk av med pensjon i vår. Rolf Tollefsen ble ansatt i EGA i mars 1957 og oppnådde over 54 års tjenestetid. Tor Davidsen ble ansatt i EGA i august 1960 og oppnådde over 50 års tjenestetid. Med på markeringen var også fruene til Tor og Rolf, i tillegg til lokal ledelse og adm. dir. for YIT Norge. Klubbleder Øyvind Landsvik var også med. Begivenheten ble omtalt over to sider i BT dagen etterpå.

Begge er invitert til Slottet for å få takket Kongen for medaljen.
Vi gratulerer så mye med medaljen til begge.

En fagforeningsleder fyller 60

Fagforeningens leder Ove Toska fylte 60 år den 8. oktober. Fagforeningen markerte dette på halvårsmøtet, samt med en liten tilstelning i kjellerstuen i Kalfarvei 71 onsdag den 12. oktober. I tillegg til ansatte, klubbledere, pensjonister og styret, var også LO i Bergen representert. Forbundets leder Hans Felix deltok også og holdt en rosende tale. Fagforeningens nestleder Rolf Skår overrekte et reisegavekort til Ove Toska som anbefales brukt til en fotballtur til Barcelona.

Ove Toska sin 60 års dag ble markert i kjellerstuen i Kalfarvei 71. Montørforum slutter seg til rekken av gratulanter. FOTO ROLF SKÅR/ ARNE NESHEIM

Tre av lærerne på Stord. Fra venstre: Per Svein Sakseid, Trond Taraldsøy, og Inge Paulsen. FOTO ARNE NESHEIM

Etterutdannings-kurs nummer tre

Elektroarbeidernes Fagforening tilbyr medlemmene etterutdanning. I samarbeid med Bergen Maritime skole og EL&IT-forbundet sentralt er det utviklet et oppdateringskurs for de som tok fagbrev som elektromontør for lenge siden. Høsten 2011 ble det gjennomført et slikt kurs på Stord videregående skole.

Kurset som går over 14 skoledager ble på Stord gjennomført i tre bolker i september, oktober og november. Kurset er sammensatt av syv moduler. Det var ti deltakere. Finansieringen er et spleiselag mellom fagbevegelse og bedrift. Bedriftene betaler lønn for fire dager for sine deltagere. Enkelte av bedriftene betalte også kurskostnadene. Denne gangen hadde også to bedrifter tilpasset skift og rotasjon slik at det passet til kurset. Det ryktes at en leder hadde kommentert at kurset var veldig billig for bedriften.
Kurset ble avsluttet torsdag den 10. november. Den 8. november tok Åge Blummenfelt og Kjell Sverre Aasheim turen til skolen og spanderte lunsj på klassen. Samtidig ble det en liten evaluering fra både elever og lærere. Slik kan kurset utvikles til å bli enda bedre fremover. Det var en viss omstilling å sette seg på skolebenken etter mange år og at det tok litt tid før en kom inn i for eksempel regnstykker om kabeltverrsnitt og sikringer. Flere mente også at det burde vært litt mer tilpasset industri som mange i Sunnhordland i hovedsak arbeider med det. Men det var veldig positivt å få en slik oppdatering. Det var jo de som ikke hadde fått etterutdanning siden forskriftene var mellom røde permer.
Lærerne hadde også utbytte av å treffe godt voksne elektrikere. De hadde gått til oppgaven med skrekkblandet fryd. Men det hadde blitt et positivt møte med mange gode diskusjoner. Siden det ble en del dialog kunne det virke som om pensumet var litt stort til den avsatte tiden. Tiden hadde nok strukket til om det kun hadde blitt forelesing, sa en av dem. - Men da hadde man jo gått glipp av erfaringsutvekslingen som var i klassen. Det kom frem at ikke alle hadde med seg NEK 400-2010 til kurset. Det er bedriftene forpliktet å levere ut til alle elektrikere, det står å lese i Landsoverenskomsten § 16.2. Enkelte på dette kurset hadde til og med oppdaget regnefeilene i oppgavene. Elektroarbeidernes Fagforening fikk absolutt med seg konstruktive signaler fra evalueringen.
Vidar Ullebust var en av de som hadde bestemt seg tidlig for å melde seg på kurset. Dette skulle han ha! Det var litt tungt til å begynne med og noen regneoppgaver var kanskje litt store, men han hadde absolutt utbytte av kurset. Og tiden går veldig fort. - Jeg vil absolutt anbefale kurset til andre, sa han.

De ti kursdeltakerne som gjennomførte etterutdanningskurset på Stord. Fra venstre: Lars-Oddmund Våge, Vidar Ullebust, Egil Heggøy, Inge Øpstad, Tor Jansen, John Arne Handeland, Olav Sagvåg, Eivind Kvaløy, Kjetil Iversen, og Jarle Hatlevik. FOTO ARNE NESHEIM

Vidar Ullebust anbefaler etterutdanningskurset. FOTO ARNE NESHEIM

Montør JENTENE

Etter lang tids planlegging og diskusjon i representantskap, styre og studieutvalg kom endelig en samling for de kvinnelige medlemmene i fagforeningen i stand. Styremedlem Heidi Lie tok ansvar og fikk i stand samlingen. Her følger Heidi sin oppsummering av den.

Den 9. september på Terminus møttes 16 jenter fra Hordaland og Sogn og Fjordane til nettverksbygging og utveksling av erfaringer om det å være jente i elektrofaget.

Monica Derbakk kom fra forbundet og hadde en interessant innledning om prosjektet "jenter i bil og elektro". Her var det mange som kjente seg igjen av deltakerne. Diskusjonene blei mange og friske i løpet av dagen.

Konklusjonen etter denne vellykkede samlingen er at behovet for å treffe andre jenter i faget er stort! Det er nok mange som føler seg litt "ensom" blant alle gutta…så det er godt å få en bekreftelse på at JA vi har valgt riktig yrke, JA vi kan like godt som gutta og JA vi MONTØRJENTENE er tøffe og dyktige fagarbeidere og JA vi ønsker flere jenter VELKOMMEN inn i elektro faget!!

Montørjentene. FOTO NETTVERK
Fra venstre: Kine Ness, Heidi Lie, Renate Langedal, Stine Kvam Haugland, Hege Iren Svåsand Kråkevik, Rebekka Kreybu Pedersen, Jeanette Nilssen, Yasmin Elise Fredheim, Kjersti Rongved Titlestad, Lene Lønning, Line Notland, Henriette Thorsen, Mirjam Westerheim, Helen Krakhellen, og Monica Derbakk.
Randi Mikkelsen og Johanne Sortland var også til stede, men viser ikke på bildet.

Første landsstyremøte i perioden

Av Arne Nesheim

Årets, og landsmøteperiodens første landsstyremøte ble avholdt på Sørmarka 21. og 22. juni 2011. Elektroarbeidernes Fagforening var som vanlig representert.

Hans Felix ønsket velkommen, foretok valg av dirigenter og sekretærer og overlot deretter ordet til partisekretær i Arbeiderpartiet, Raymond Johansen. Han viste til et politisk regnskap og mente regjeringen hadde fått til mye som berører vanlige arbeidsfolk. - Det er blitt 250 000 nye arbeidsplasser siden de rødgrønne overtok, kunne han tilfreds fortelle. Nå er det viktig å få opp valgdeltakelsen i de 462 bydels-, kommune- og fylkestingsvalgene som skal avholdes i september. Det handler om å velge samfunnsretning. Det er viktig å ha en høy organisasjonsgrad. Det er også viktig at vi ikke får et todelt arbeidsliv med underbetalte utenlandske arbeidstakere. Kampen mot sosial dumping er en kamp for vår samfunnsmodell. Skrekkbildet er Siv Jensen som finansminister i en mørkeblå regjering. Likeverd er limet i samfunnet. - Nå må alle krefter samles foran valget i høst, avsluttet han med.

Temadebatt

Det ble åpnet for debatt etter innledningen. Jan Olav Andersen benyttet anledningen til å foreslå at møtet skulle lage en støtteuttalelse til Monica Opke som har fått avskjed som tillitsvalgt. Han fikk applaus for det. Han kommenterte deretter at det offentlige burde ta tilbake oppgaver som tidligere er blitt privatisert. Han berørte også NHOs angrep på arbeidstidsordninger. Rolf Bersås ville ha mer penger til Arbeidstilsynet, og kritiserte at Nav sender folk til bemanningsbyrå i stedet for til ordinære jobber.

Dag Fredriksen ville bytte ut Skogen Lund i Telenorstyret siden hun angriper arbeidsfolk gjennom avisartikler. Han kritiserte også at Telenor bruker vikarer til ordinær drift.

Kai Christoffersen berørte angrep på tariffnemnden, lærlinger og frafall i skolen.

Jan Henrik Lasen sa følgende: Lav oppslutning om fagbevegelsen driver samfunnet i en høyreretning og arbeidsfolk settes opp mot hverandre. Hvis myndighetene mener fagbevegelsen er viktig, må den gå mot for eksempel EU- direktiver som svekker fagbevegelsen.

Terje Skog snakket om reformer og sosial dumping. Barnehagereformen halter ved at der er så mye privat inne der. Foretaksmodellen i helsevesenet må vekk og pensjonsreformen er en deform. AP fjernet Sysselsettingsloven og inviterte vikarbyråer. - Vi kan ikke hindre sosial dumping så lenge vi er med i EØS, var Skog sin punchline.

Kai Otto Helmertsen spurte hvorfor alt må bygges samtidig og mente bedre planlegging kunne motvirke bruk av vikarbyrå og sosial dumping. Terje Olsson ville at Statoil skulle kutte ut oljesandprosjektet og regjeringen må gi mer penger til transittmottak slik at de som er der kan ha verdige forhold.

Raymond Johansen oppsummerte og sa at det er en villet politikk at vi har Europas laveste ledighet, og dermed også mindre forskjell på folk. Flere arbeidsfolk bør inn i kommunestyrene. Kommunene skal være en god arbeidsgiver. Han mente det var mulig å styre via foretaksmodellen. Og sykehjemsdekning kommer. AML er under konstant press fra høyrekreftene og en upolitisk fagbevegelse.

Til Helmertsen kommenterte Johansen at han ikke visste hvorfor alt bygges samtidig. Han avsluttet med å si at det nå var avgjørende å mobilisere til valget. Hans Felix takket Raymond Johansen med en lommebok.

Åpning

Etter en liten pause foretok Hans Felix klokken kvart på tolv den formelle åpningen av Landsstyremøtet. Ove Toska og Sissel Hallem ble valgt til dirigenter og Kjetil Thorbjørnsen og Hjørdis Henriksen ble valgt som sekretærer. Felix konstaterte at det fremover skulle være to landsstyremøter i året. Det har landsmøtet bestemt. Mange vedtak derfra ville føre til utfor-

Fra venstre Ove Toska, Remi Unnvik, Rolf Skår og Arne Nesheim i Landsstyresalen. FOTO KAI CHRISTOFFERSEN

Remi Unnvik ble innvalgt i forsikringsutvalget.
FOTO ARNE NESHEIM

dringer for økonomien i forbundet fremover. Også derfor er det viktig å verve nye medlemmer. Det er positivt at vi nå hadde valgt ungdomssekretær. Han kom inn på at vi i Norge har en arbeidsledighet på 3%, mens man i Sverige har en ungdomsledighet på 15%. Han sa og at FKE-saken nærmer seg finale.
Felix beklaget da han skulle få godkjent dagsorden at årsmeldingen som var sendt ut var feil versjon. Derfor ble behandlingen av den utsatt til møtet i desember.
Etter at den formelle åpningen var gjort og redaksjonskomitè var valgt ble uttalelsen om kommune- og fylkestingsvalget 2011 tatt opp til behandling. Åtte talere ønsket ordet, deriblant Remi Unnvik som foreslo at det burde tas inn noe om klima og miljø og enøk. Flere mente at det gjerne kunne lages en flyer som kunne brukes til utdeling foran valget. Så ble alle forslagene og uttalelsene oversendt til redaksjonskomiteen.

Regnskap

Etter lunsj var det tid for å behandle regnskapene for 2010. Regnskapet som var sendt til Brønnøysund viste et overskudd på ca 15 millioner. Vi har nå 118 millioner i kampfondet.
Tor Sundby fra kontrollkomiteen ga skryt til forbundet for god oversikt, men benyttet samtidig anledningen til å kjefte på de distrikter som ikke har sendt inn regnskapet til forbundet innen fristen. Rolf Skår hadde ordet og etterlyste forbundets medlemstall i årsberetningen.

Web to print

Terje Olsson innledet og ga ordet til Lars Langbo fra LO Media som orienterte om Web to print. Forbundsstyret har kjøpt et system som er maler for utskrift til diverse brosjyrer og reklamemateriell, samt at man kan bestille elektronisk brevark og lignende, og flere overenskomster i samme system. Det er meningen at enkeltpersoner i de forskjellige distrikt skal ta i bruk dette i sitt arbeid. Under denne seansen ble det en rekke enkeltspørsmål fra salen.

FKE-saken

Hans Felix innledet. Saken startet denne gang i 2005, vi er nå i 2011 og det nærmer seg noe. Det er kommet flere arbeidsdokument vi har fått fatt i og kritisert. De har blitt bearbeidet og ligger nå til høring. EU-direktiver har påvirket og noe kom inn i forskriften i 2010. Vi prøvde å få utsatt høringen den gang, men fikk ikke medhold. Vi har hatt fem hovedkrav. Det viktigste er at fagarbeider skal være ansatt i samme bedrift som installatør. Det fikk vi inn etter politisk press. Saken har vært fast punkt over år i Forbundsstyret. Et egnere utvalg har også jobbet hardt med saken.
15 høringssvar er kommet utenfra fra fagforeninger og distrikter. - Forbundsstyret står nå 100% bak det dokumentet som ligger i bordet i dag, kunne Felix fortelle. Dokumentet ble gjennomgått punkt for punkt.
I debatten som fulgte hadde Terje Skog og Vidar Holm forslag til innstramming i høringssvaret. Høringsuttalelsen ble deretter enstemmig vedtatt, dog med forbehold om språkvask.

Ungdomssekretæren

Før Landsstyret avsluttet dagen fikk den nyvalgte ungdomssekretæren Dagfinn Svanøe ordet. Han mente det var en seier å få oppretta stillingen og fantastisk å bli tilsatt. Ungdomskonferansen i mars gikk enstemmig inn for han.
Svanøe presenterte seg som energimontør fra Otera, begynte så med IKT på sykehuset Sørlandet og i sommer arbeidet han som hjelpearbeider på bygg som elektriker. Åge og Remi innvalgt i faste utvalg etter benkeforslag

Møtets andre dag startet med valg til faste utvalg inklusiv forsikringsutvalg. Monica Derbakk la frem innstillingene. I debatten reiste Ove Toska benkeforslag på Åge Blummenfelt inn i Utdanningsutvalget og Remi Unnvik inn i Forsikringsutvalget. Begge ble innvalgt. Det som skapte mest dramatikk var imidlertid valg til ungdomsutvalget. Ungdomskonferansen hadde gjort en innstilling, men fra Distrikt Rogaland var det ønske om Hege Evertsen inn i stedet for Maria Jacobsen. Det ble et skarpt ordskifte mellom de som mente Ungdomskonferansen skulle bestemme og de som mente at et slikt valg skulle ha lokal forankring. I avstemmingen kom Ungdomskonferansen på en god andreplass. I Ungdomsutvalget ble for øvrig Arne Hjelle Strand fra Sogn og Fjordane også innvalgt.

Vikarbyrådirektivet.

Jan Olav Andresen innledet til punktet og minnet om at Landsmøtet anbefalte at reservasjonsretten blir brukt. Det er uklart om direktivet vil bli implementert innen fristen fra EU. Fellesforbundet sitt Landsmøte i oktober kan bli avgjørende for om Norge kanskje bruker reservasjonsretten til slutt. Andersen berørte hovedpunktene i direktivet som har noen bra men flest dårlige sider. Kanskje må noen av våre tariffbestemmelser forandres om direktivet blir implementert.

Raymond_Johansen FOTO WIKIPEDIA

Redaksjonskomiteen

Vidar Hennum la på vegne av redaksjonskomiteen frem forslag til uttalelse om kommune- og fylkestingsvalget og støtteuttalelse til Monica Opke. Remi hadde da fått inn et avsnitt om Enøk og navnet på Opke skulle bli rettet. Støtteuttalelsen ble enstemmig vedtatt og den politiske uttalelsene ble vedtatt mot en stemme. Etter en pause fortsatte møtet klokken 11.30

Prop. 130L

Tove L Brandvik, stortingsrepresentant fra AP, innledet om Stortingsproposisjon 130L, Ny uføretrygd og alderspensjon til uføre. - Uførereformen vil sikre økonomisk trygghet for de som ikke kan jobbe, bedre mulighet for å kombinere uføretrygd og arbeid, samt god alderspensjon også til uføre.
40% av alle alderspensjonister kommer fra uføreordningen.
Det blir en midlertidig skjerming av levealdersjustering med ny vurdering i 2018.
Ordningen blir en halv milliard dyrere enn det gamle systemet. Brandvik avsluttet med å si at trolig blir ordningen vedtatt rundt nyttår, og etterpå skal man se på tjenestepensjonsordningene.

Etter at en uttalelse om uførepensjon var blitt vedtatt avsluttet hans Felix møtet og minnet om viktigheten av å stemme ved kommune- og fylkestingsvalget.

Kompetansemål for etterutdanningskurset:

Modul 1:
Kunne beregne og måle elektriske størrelser, og kunne vurdere resultater.

Modul 2:
Redegjøre for regelverk for elektrofaget samt og kunne finne frem til relevant informasjon i forskrifter og normer.

Modul 3:
Kunne redegjøre for de ulike spenningssystemene og kunne velge rett utstyr og tiltak for å ivareta sikkerheten i installasjonen.

Modul 4:
Kunne velge, beregne og dokumentere valg av jordingssystem i installasjonen.

Modul 5:
Å kunne planlegge, gjennomføre, dokumentere og verifisere en elektrisk installasjon.

Modul 6:
Redegjøre for ulike styringssystemer og kunne forstå tegninger, skjemaer og veiledninger knyttet til automatiserte anlegg.

Modul 7:
Telecom. Kunne planlegge og gjennomføre installasjon og vedlikehold av kabel og fordeleranlegg samt felles kablingssystem for IT og telekom, kobber og fiber , int. NEK EN 50173 og 50174.

Inntrykk fra en deltaker:

Kurset i Førde gjekk over veke 19, 21, 37 og 39. I starten var kompendiet mangelfullt. Da dette kom var det bygget opp på en lett og forståelig måte. Kompendiet hadde gode og informative tema. For min egen del, siden eg gjekk ut av vidaregåande skule i 1980 var det mest aktuelle tema oppdateringer av NEK 400 og 5-sikre. Lærerne kunne brukt kompendiet litt mer. De brukte mykje materiale som de sannsynlig nytter i / på Fagskulen.

Arve Flataker

B Returadresse:
Kalfarvei 71
5018 Bergen

posten DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
NOREG P.P. PORTO BETALT

STYRET:

Leiar
Ove Toska

Nestleiar
Rolf Skår
Apply, Stord

Sekretær
Arne Nesheim
YIT, Bg

Kasserar
Remi Unnvik
Håkon Olsen,
Askøy

Styremedlem
Tore Sunde
YIT, Eid

Styremedlem
Heidi Lie,
Otera Delta
Bergen

Styremedlem
Karsten Bøe
Aibel, Bg

Styremedlem
Øyvind Grindheim
BIS PP, Svelgen

Styremedlem
Jaakko Lintunen-
Leiar i
ungdomsutv.

1. Varamedlem
Jonny Andreassen
Aker Elektro,
Bergen

2. Varamedlem
Karsten Eriksen
Rolls Royce
Marine,
Austevoll

3. Varamedlem
Sigurd Sævareid
Kværner, Stord

4. Varamedlem
Renate
Langedal
Vestgar Elek-
tro, Øygarden

ARBEIDSUTVALET

- Ove Toska
- Rolf Skår
- Arne Nesheim
- Remi Unnvik
- Atle Rasmussen
- Kjell Sverre Aasheim
- Åge Blummenfelt

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71, 5018 Bergen
Telefon
55 55 36 60
Telefax
55 55 36 61

Organisasjons-
sekretær
Atle Rasmussen

Organisasjons-
sekretær
Åge
Blummenfelt

Kontorse-
kretær
Vigdis Røyrvik

Kontor-
sekretær
Le Hang
Nguyen

Vikarierende
kontorsekre-
tær i Bergen
Aina Hereide
Ramsdal

ADMINISTRASJONEN STORD

Hamnegata 18
Postboks 495, 5401 STORD
Telefon
53 41 41 55
Telefax
53 41 44 17

Kontorse-
kretær
Elin Risnes

Organisa-
sjonssekretær
Kjell Sverre
Aasheim

UNGDOMSUTVAL

Leiar	Jaakko Lintunen	YIT, Bergen
Medlem	Kjetil Andre Vikanes	Kværner, Stord
“	Roy Andre Storheim	Aker Elektro, Bergen
“	Fredrik Fristad	NBN Elektro, Florø
“	Pål Sunde	Apply, Stord
“	Fredrik Grytdal	Bravida, Bergen
“	Cecilie Bodin	Øygarden Elektriske

STUDIEUTVAL

Leiar	Kjell Sverre Aasheim	Organisasjonssekretær
Medlem	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
“	Kjetil Andre Vikanes	Kværner, Stord
“	Heidi Lie	Otera Delta, Bergen
“	Inge Øpstad	Kværner, Stord
“	Håvard Hestdahl	Aker Elektro, Bergen
“	Kristian Frotjold	Apply, Bergen

FAGUTDANNINGSUTVAL,

Leiar	Remi Unnvik	Håkon Olsen, Askøy
Medlem	Vegar Moe	Apply, Stord
“	Inge Øpstad	Kværner, Stord
“	Jon Kristian Viken	YIT, Bergen
“	Eilert Sundt	Knut Knutsen, Bergen
”	Jørgen Krabbedal	Sønnico, Bergen

SKIPS- OG OLJEUTVAL,

Leiar	Atle Rasmussen	Organisasjonssekretær
Medlem	Karsten Bøe	Aibel, Bergen
“	Vegar Moe	Apply TB, Stord
“	Trond Karlsen	Aker Elektro, Bergen
“	Sigurd Sævareid	Kværner, Stord
“	Kristoffer Kvamsdal	Mongstad Elektro O&G
“	Jonny Andreassen	Aker Elektro, Bergen
“	Kenneth Lidal	LOS Elektro, Bømlo
“	Terje Høysæther	Maritim Elektro, Kvam
“	Frode Dyrøy	Sønnico, Bergen
“	Lars Christian Solheim	Aibel, Bergen

MEDIAUTVAL

Leiar	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
Medlem	Arne Nesheim	YIT, Bg
“	Nils Gunnar Knutsen	Aibel, Bg
“	Rolf Åsmund Skår	Apply Stord
“	Fridtjof Heimark	Aker Elektro, Bg
“	Tore Sunde	YIT, Eid

TARIFFUTVALET

Leiar	Ove Toska Styret	
Medlem	Terje Brattland	Sønnico, Bergen
”	Tore Sunde	YIT, Eid
”	Gunnar Røssland	Bravida, Bergen
”	Per Jarle Hauge	Maritim Elektro, Kvam

REVISOR- OG KONTROLLKOMITE,

Representant	Gunnar Røssland	Bravida, Bergen
Vararep.	Kjell-Ove Ege	Bravida, Bergen
Representant	Øyvind Landsvik	YIT, Bergen
Vararep.	Roger Indrebø	YIT, Førde

For andre verv: Se www.efbergen.no

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTROBRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR CA 2700 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO - FORBUNDET EL&IT-FORBUNDET.

ISSN 0804-3973